



INECO, s.r.o.

✉ Mladých budovateľov 2
974 11 Banská Bystrica
Slovenská republika

☎ (+421)-948 634 624

💻 www.enviroservis.sk

✉ ineco.bb@gmail.com

Zámer činnosti

vypracovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Modernizácia strediska Muránska Dlhá Lúka

BEK Agro Revúca, s.r.o

Muránska 404, Revúca 050 01

Banská Bystrica, marec 2026

Obsah

Úvod.....	5
I. Základné údaje o navrhovateľovi.....	6
I.1 Názov.....	6
I.2 Identifikačné číslo	6
I.3 Sídlo	6
I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.....	6
I.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje osoby od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.....	6
II. Základné údaje o navrhovanej činnosti.....	7
II.1 Názov.....	7
II.2 Účel	7
II.3 Užívateľ	7
II.4 Charakter navrhovanej činnosti.....	7
II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti	8
II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti.....	8
II.7 Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti	8
II.8 Opis technického a technologického riešenia.....	8
II.8.1 Opis technológie chovu zvierat	10
II.8.2 Bilancia produkcie chovu a opis chovného cyklu	11
II.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite.....	11
II.10 Celkové náklady	11
II.11 Dotknutá obec.....	12
II.12 Dotknutý samosprávny kraj.....	12
II.13 Dotknuté orgány	12
II.14 Povoľujúci orgán	12
II.15 Rezortný orgán	12
II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	12
II.17 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	13
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia.....	14
III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území	14
III.1.1 Geomorfologické pomery.....	14
III.1.2 Geologické pomery	14
III.1.3 Pôdne pomery.....	16
III.1.4 Klimatické pomery	16
III.1.5 Hydrogeologické a hydrologické pomery	16
III.1.6 Chránené územia podľa osobitných predpisov.....	16
III.1.7 Prvky územného systému ekologickej stability.....	27
III.1.8 Fauna a flóra.....	28
III.1.9 Zdravotný stav obyvateľstva a celková kvalita životného prostredia pre človeka	29
III.1.10 Syntéza hodnotenia súčasných environmentálnych problémov posudzovanej lokality	30
III.2 Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.....	31
III.2.1 Krajinná štruktúra.....	31
III.2.2 Stabilita.....	31
III.2.3 Scenéria	32
III.3 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia.....	32
III.3.1 Demografia	32
III.3.2 Sídla.....	32

III.3.3	Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo.....	33
III.3.4	Priemysel.....	33
III.3.5	Doprava a dopravné plochy.....	33
III.3.6	Občianske vybavenie, rekreácia a cestovný ruch.....	34
III.3.7	Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti.....	35
III.3.8	Archeologické náleziská.....	35
III.3.9	Paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	35
III.3.10	Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia.....	35
III.3.11	Ovzdušie.....	36
III.3.12	Povrchové a podzemné vody.....	37
III.3.13	Pôdy a znečistenie horninového prostredia.....	38
III.3.14	Radónové riziko.....	39
III.3.15	Environmentálne záťaže.....	40
IV.	Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie	41
IV.1	Požiadavky na vstupy.....	41
IV.1.1	Záber pôdy.....	41
IV.1.2	Voda.....	41
IV.1.3	Suroviny.....	42
IV.1.4	Energetické zdroje.....	42
IV.1.5	Plyn a zásobovanie teplom.....	43
IV.1.6	Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.....	43
IV.1.7	Nároky na pracovné sily.....	44
IV.2	Údaje o výstupoch.....	44
IV.2.1	Emisie do ovzdušia.....	44
IV.2.2	Odpadové vody.....	46
IV.2.3	Odpady.....	47
IV.2.4	Hluk a vibrácie.....	48
IV.2.5	Žiarenie a iné fyzikálne polia.....	49
IV.2.6	Zápach a iné výstupy.....	49
IV.2.7	Doplňujúce údaje.....	50
IV.3	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	50
IV.3.1	Vplyvy na obyvateľstvo.....	51
IV.3.2	Vplyvy na horninové prostredie a pôdu.....	52
IV.3.3	Vplyvy na ovzdušie.....	53
IV.3.4	Vplyvy na vodné pomery.....	53
IV.3.5	Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.....	54
IV.3.6	Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz.....	55
IV.3.7	Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma.....	55
IV.3.8	Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme.....	56
IV.3.9	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky.....	56
IV.3.10	Vplyvy na archeologické náleziská.....	56
IV.3.11	Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	56
IV.3.12	Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (napr. miestne tradície).....	56
IV.3.13	Iné vplyvy.....	57
IV.3.14	Priestorová syntéza vplyvov činnosti v území.....	57
IV.4	Hodnotenie zdravotných rizík.....	58
IV.5	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia.....	58
IV.6	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia.....	58

IV.7	Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice	60
IV.8	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	60
IV.9	Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.....	60
IV.10	Opatrenia na zmiernenie vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.....	61
IV.10.1	Opatrenia počas prevádzky.....	61
IV.10.2	Organizačné a prevádzkové opatrenia	61
IV.10.3	Iné opatrenia	61
IV.11	Vyjadrenie k technicko-ekonomickej realizovateľnosti opatrení	61
IV.12	Posúdenie očakávaného vývoja územia ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala	61
IV.13	Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.....	62
IV.14	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	62
V.	Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie.....	63
V.1	Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	63
V.2	Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty.....	63
V.3	Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu	63
VI.	Mapová a iná obrazová dokumentácia	64
VI.1	Mapové prílohy	64
VI.2	Textové prílohy a dokumentácia	64
VII.	Doplňujúce informácie k zámeru	65
VII.1	Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov	65
VII.2	Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru	67
VII.3	Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie	67
VIII.	Miesto a dátum vypracovania zámeru.....	68
IX.	Potvrdenie správnosti údajov	69
IX.1	Spracovatelia zámeru.....	69
IX.2	Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa	69

Úvod

Účelom posudzovania vplyvov na životné prostredie je zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaných činností na životné prostredie; objasniť a porovnať výhody a nevýhody navrhovanej činnosti vrátane jej variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom; určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia, alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia a získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činností podľa osobitných predpisov.

Predkladaný odborný text, resp. zámer pre navrhovanú činnosť „**Modernizácia strediska Muránska Dlhá Lúka**“ predstavuje prvú dokumentáciu, ktorá je vypracovaná v počiatočnej fáze prípravy realizácie navrhovanej činnosti. Účelom zámeru je poskytnúť základnú informáciu o navrhovanej činnosti, o životnom prostredí, v ktorom sa má navrhovaná činnosť realizovať, o vplyvoch činnosti na životné prostredie a o návrhoch opatrení na ich vylúčenie, zníženie alebo kompenzáciu. Zámer obsahuje, okrem formálnych náležitostí, informácie o základnej charakteristike navrhovanej činnosti, z ktorých vyplynie, aké budú jej predpokladané vplyvy na životné prostredie v konkrétnom území. Dôraz sa kladie najmä na posúdenie, do akej miery sa zvýši celková antropogénna záťaž, či sa zhorší kvalita životného prostredia a do akej miery bude navrhovaná činnosť pre územie environmentálnym prínosom.

Uvedený zámer navrhovanej činnosti „**Modernizácia strediska Muránska Dlhá Lúka**“ je vypracovaný na základe prílohy č. 9 zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

Predmetom posudzovania je modernizácia strediska zameraného na chov oviec, ktoré je situované v katastrálnom území Muránska Dlhá Lúka. Navrhovaná činnosť zahŕňa rekonštrukciu dvoch existujúcich starých hál určených pre chov oviec, vybudovanie budovy dojárne na ovčie mlieko (vrátane sociálneho zariadenia) a vybudovanie hnojiska v areáli strediska. Po ukončení stavebných úprav sa plánuje zvýšenie chovnej kapacity na maximálne 1 990 kusov oviec, čo predstavuje najviac 299 dobytčích jednotiek.

I. Základné údaje o navrhovateľovi

I.1 Názov

BEK Agro Revúca, s.r.o

I.2 Identifikačné číslo

45 976 261

I.3 Sídlo

Muránska 404, Revúca 050 01

I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Meno a priezvisko: Ing. Juraj Musil, PhD.

Organizácia: INECO, s.r.o.

Adresa: Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica

Tel. č.: +421 948 634 624

Email: ineco.bb@gmail.com

I.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje osoby od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Meno a priezvisko: Ing. Petra Prlič, PhD.

Organizácia: INECO, s.r.o.

Adresa: Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica

Tel. č.: +421 948 086 907

Email: ineco.bb@gmail.com

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti

II.1 Názov

Modernizácia strediska Muránska Dlhá Lúka

II.2 Účel

Účelom navrhovanej činnosti je rekonštrukcia dvoch existujúcich starých hál určených pre chov oviec, doplnenie budovy dojárne na ovčie mlieko (vrátane sociálneho zariadenia), vybudovanie hnojiska v areáli strediska a rozšírenie kapacít chovu oviec z východiskového stavu približne 510 ks na úroveň maximálne 1 990 ks oviec. Rozšírenie bude zabezpečené v troch už existujúcich halách: v dvoch pôvodných ovčinoch o kapacite každý 570 ks oviec, ktoré sa zrekonštruujú a zmodernizujú a v jestvujúcom novovybudovanom ovčine s kapacitou 850 kusov. Ustajnenie je voľné v skupinových kotercoch na hlbokú podstielku, kŕmenie prebieha na vnútorný kŕmny stôl a napájanie je zabezpečené loptovými napájačkami v každom koterci. Objekt jestvujúceho novovybudovaného ovčína je len čiastočne zateplený a prispôsobený podmienkam chovu oviec – samotný ustajňovací priestor je nezateplený, vzdušný a s dobrým prirodzeným, regulovaným vetraním. Dva jestvujúce ovčiny sú v pôvodnom stave a ich modernizácia je predmetom predloženého zámeru. Dojáreň bude tvoriť samostatný stavebný objekt so sedlovou strechou, v ktorom budú umiestnené technologické priestory, technické zázemie a sociálne zariadenie. Odstránenie hnoja z ovčiarní bude riešené vyhrňovaním na hnojnú koncovku s vývozom na nové hnojisko. Prevádzkový cieľ rozšírenia je postupné napĺňanie kapacít všetkých troch hál tak, aby sa dosiahla stabilná, hygienicky a technologicky vyhovujúca prevádzka o maximálne 1 990 ks oviec. Jestvujúci novovybudovaný ovčín tvorí jadro logistického zázemia a umožňuje plynulé navýšovanie stavu popri zachovaní štandardov welfare (skupinové koterce, kŕmny pás, technologické rozvody, bleskozvod, osvetlenie).

II.3 Užívateľ

BEK Agro Revúca, s.r.o

II.4 Charakter navrhovanej činnosti

Posudzovaná činnosť predstavuje v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v dotknutom prostredí novú činnosť.

V zmysle prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. je navrhovaná činnosť kategorizovaná nasledujúcim spôsobom:

Tabuľka č. 1: POĽNOHOSPODÁRSTVO, LESNÍCTVO A RYBOLOV

Položka č. 4

Prahová hodnota		Hodnota parametra v rámci riešenej činnosti
Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zistovacie konanie)	
-	Chov hospodárskych zvierat s kapacitou hovädzieho dobytku vrátane mladého dobytku, dojnic a teliat a iných	Kapacita chovu po navýšení bude maximálne 1 990 ks oviec, čo zodpovedá po prepočítaní

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026

	hospodárskych zvierat neuvedených v inej položke tejto prílohy s kapacitou od 100 dobytčích jednotiek*	299 dobytčím jednotkám
--	--	-------------------------------

* prepočet hospodárskych zvierat na dobytčie jednotky sa vypočítava podľa prílohy č. 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z. z 29. decembra 2022, ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 407/2023 Z. z. Chov oviec je navrhnutý na kapacitu 1 990 ks oviec, čo predstavuje pri prepočte koeficientom 0,15; t.j. 299 dobytčích jednotiek (DJ).

II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj:	Banskobystrický kraj
Okres:	Revúca
Obec:	Muránska Dlhá Lúka
Katastrálne územie:	Muránska Dlhá Lúka
Parcelné čísla:	KN-C: 1852/1, 2014/1, 2014/4, 2014/5, 2014/7, 2014/8, 2014/9, 2014/10, 2014/11, 2014/12, 2014/25, 2014/26, 2014/27, 2014/28, 2014/29, 2014/30, 2014/31, 2014/32, 2014/33, 2014/34, 2014/35, 2098/1, 2098/3

Navrhovaná činnosť sa nachádza v okrese Revúca, obci Muránska Dlhá Lúka v k.ú. Muránska Dlhá Lúka, priamo v areáli farmy v Stredisku Muránska Dlhá Lúka v zastavanom území obce. Pozemok strediska je v katastri vedený ako „zastavaná plocha a nádvorie“ a využívaný ako „Pozemok, na ktorom je dvor“, „Lesný pozemok“ využívaný ako „Pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti“ a „Trvalý trávny porast“ využívaný ako „Pozemok lúky a pasienky, trvalo porastený trávami alebo pozemok dočasne nevyužívaný pre trvalý trávny porast“. Najbližší rodinný dom sa nachádza približne 100 m od strediska, zatiaľ čo súvislá obytná zástavba obce je vzdialená približne 300 m.

II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti sa nachádza v mapových prílohách k tomuto dokumentu.

II.7 Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

S činnosťou sa začne hneď po ukončení EIA a získaní nadväzujúcich potrebných povolení.

II.8 Opis technického a technologického riešenia

V súčasnosti sú ovce ustajnené iba v dvoch pôvodných maštaliach s kapacitou približne 570 ks v každej, pričom aktuálne je v stredisku chovaných približne 510 oviec. Tretia maštala je novovybudovaná, zatiaľ nenastajnená, s projektovanou kapacitou približne 850 ks oviec. Po jej

kolaudácii sa plánuje presun všetkých oviec do novej maštale, aby bolo možné súbežne zrekonštruovať a zmodernizovať obe pôvodné haly. Po dokončení rekonštrukcie budú všetky tri maštale moderné a prevádzkovo vyhovujúce, čo umožní postupné zvýšenie chovnej kapacity až na cieľový stav maximálne 1 990 ks oviec. Technologická koncepcia zostáva založená na hlbkej podstielke bez vzniku technologických odpadových vôd. Odpadové vody budú vznikať len z budovy dojárne so sociálnym zariadením. Dojacie zariadenie aj mliečna cesta budú prevádzkovo riešené tak, aby umožňovali pravidelné preplachy a sanitáciu, pričom odpadové vody z hygieny dojárne a zo sociálneho zázemia budú zachytávané v nepriepustnej žumpe a odvážané na ČOV. Spotreba vody sa primerane navýši približne na 7 500 m³ ročne, pričom systém rozvodov ostáva napojený na obecný vodovod, samostatnou prípojkou DN 80. Rozvody vody v obci sú dimenzie DN 100 a DN 80. Zrážkové vody zo striech sú bezpečne odvádzané mimo zóny chovu, aby sa predišlo kontaktu so znečistenými plochami. Frekvencia dopravy sa dočasne zvýši počas rekonštrukcie dvoch existujúcich hál, výstavby dojárne a hnojiska. Po navýšení kapacity prevádzky sa režim dopravy nezmení, zvýši sa však počet prejazdov v dôsledku vyšších nárokov na dovoz krmív a na vyhrňanie hnoja prípadný vývoz na nové hnojisko. Odvoz hnoja sa bude realizovať v závislosti od prevádzkových potrieb, minimálne dvakrát ročne a aplikovať na poľnohospodársku pôdu v súlade so zákonom 136/2000 Z.z. o hnojivách aby bola zachovaná ochrana podzemných a povrchových vôd.

Stavebné objekty:

- Rekonštrukcia a modernizácia dvoch existujúcich maštálí, každá o kapacite 570 ks. Rekonštrukcia bude zahŕňať stavebné opravy existujúcich pôvodných maštálí obdĺžnikového pôdorysu: vyspravenie stien, izolácia podláh voči organicky agresívnym látkam, výmena strešnej krytiny na sedlových strechách, inštalácia vetracích pásov, ktoré zaisťujú výmenu vzduchu bez prievanu.
- Modernizácia objektov bude zahŕňať voľné ustajnenie v skupinových kotercoch na hlbkej podstielke, kŕmenie bude prebiehať na vnútorný kŕmny stôl a napájanie je zabezpečené novými loptovými napájaciami v každom koterci. Objekty budú čiastočne zateplené a prispôbované podmienkam chovu oviec – samotný ustajňovací priestor bude nezateplený, vzdušný a s dobrým prirodzeným, regulovaným vetraním. Odstránenie hnoja z ovčiarní bude riešené vyhrňovaním na hnojnú koncovku s vývozom na nové hnojisko. Jestvujúca novovybudovaná ovčiareň s kapacitou 850 ks. Architektúra budovy je pomerne jednoduchá, jedná sa o prízemnú budovu, obdĺžnikového pôdorysu, ktorej je nosná časť z ocelevej konštrukcie plášť je montovaný z izolačných panelov so sedlovou oceľovou strechou. Konštrukcia stavby je atypická oceľová konštrukcia stĺpy sú z valcovaných profilov, väzník je priehradový z oceľových valcovaných profilov. Pôdorysné rozmery objektu sú 50,24 x 25,24 m. Z hľadiska funkčného je delený na časť ustajňovací s kŕmením na kŕmnom páse vnútri stavby.
- Dojareň - Dojenie bahníc je riešené v paralelnej dojárni s 2 x 24 dojacími miestami. Výkon takejto dojárne je cca 300 ks/h , pri obsluhu dvomi dojičmi. Skladovanie a chladenie mlieka bude v chladiacom tanku, v miestnosti mliečnice. Nadojené mlieko, sa zo zbernej nádrže v dojárni, dopraví cez nerezové potrubie, pomocou čerpadla, do chladiacej nádrže. Chladiaca nádrž v mliečnici je nerezová s priamym chladením, o kapacite 1000 l. Nadojené mlieko sa bude pravidelne odvážať na spracovanie. Súčasťou budovy bude aj sociálne zariadenie určené pre zamestnancov farmy.

- Hnojisko bude vybudované v rámci areálu, na vyprodukovaný maštalný hnoj od oviec. Konštrukcia hnojiska je železobetónová vaňa z vodostavebného, chemicky odolného betónu C30/37, odolného voči agresívnym organickým zlúčeninám. Hnojisko bude vybavené kontrolným systémom, úniku škodlivých látok do podlažia.
- Vnútroareálové komunikácie (nájazdy pre vyhrňovanie a nakládku hnoja, zásobovanie krmivom).

II.8.1 Opis technológie chovu zvierat

Ustajnenie oviec je voľné, v skupinových kotercoch v počte 24 kusov a na priebežne dopĺňanej a udržiavanej hlbokjej podstielke, ktorá spĺňa požiadavky na welfare, hygienu a minimalizáciu zápachu. Kŕmenie prebieha podávaním sena, senáže a jadrových krmív na kŕmny stôl. Napájanie je zabezpečené do napájacích žľabov s pravidelnou kontrolou kvality vody, zimné obdobie je kryté protimrazovou ochranou rozvodov a žľabov. Vetranie je prirodzené bočnými vetracími dverami v pôvodných halách, a pri novej hale je na hrebeni strechy inštalovaný vetrací pás, ktorý zaisťuje výmenu vzduchu bez prievanu. Hygiena prevádzky spočíva v pravidelnom mechanickom čistení komunikačných trás, v evidovanom programe dezinfekcií a v opatreniach, medzi ktoré patrí kontrolovaný vstup osôb a techniky, dezinfekčné rohože a separácia čistých a nečistých trás. Keďže technológia nevyužíva mokré oplachy, nevznikajú technologické odpadové vody, teda exkrementy sú viazané v slame a vzniká len tuhý hnoj, ktorý sa podľa harmonogramu aplikuje do pôdy ako hnojivo bohaté najmä na dusík, fosfor a uhlík. Ovčie hnoj predstavuje organické hnojivo s vysokým obsahom dusíka, fosforu a draslíka. V porovnaní s kravským alebo konským hnojom má menší objem, no oveľa vyššiu výživovú hodnotu. Vďaka tomu je obľúbený pri intenzívnom pestovaní zeleniny, v skleníkoch a na miestach s vyčerpanou pôdou.

Dojarenie a manipulácia s mliekom:

Dojenie bahníc je riešené v paralelnej dojárni s 2 x 24 dojacími miestami, pričom obsluha pracuje v jame dojiča, čo umožňuje bezpečný a ergonomický prístup k zvieratám a stabilný výkon dojenia. Predpokladaný výkon dojárne je približne 300 ks/h pri obsluhu dvomi dojičmi. Priestor dojárne je navrhnutý ako zateplená časť objektu, spolu s nadväzujúcimi technickými miestnosťami a hygienickým zázemím pre personál (šatňa, umývárň, WC), aby bola zabezpečená prevádzka v zimnom období. Organizácia pohybu zvierat je riešená tak, aby sa minimalizoval stres a čas manipulácie, a teda zvieratá sú pred dojením sústredené v čakárni a následne plynule vedené do dojacej časti. Povrchy v dojárni a čakárni sú riešené s dôrazom na ľahkú údržbu, protišmykovosť a odolnosť voči pôsobeniu vody a dezinfekčných prostriedkov. Z hľadiska hygieny sa uplatňuje režim oddelenia „čistých“ a „nečistých“ zón, vrátane kontrolovaného vstupu, používania dezinfekčných prvkov a pravidelného sanitačného programu. Nadojené mlieko sa zo zbernej nádrže v dojárni dopravuje cez nerezové potrubie pomocou čerpadla do miestnosti mliečnice, kde je umiestnený nerezový chladiaci tank s priamym chladením o kapacite 1000 l. Chladenie prebieha bezodkladne po nadojení s cieľom stabilizovať kvalitu suroviny a splniť požiadavky na skladovanie mlieka pred odvozom na spracovanie. Dojacie zariadenie aj mliečna cesta sú prevádzkovo riešené tak, aby umožňovali pravidelné preplachy a sanitáciu, pričom odpadové vody z hygieny dojárne a zo sociálneho zázemia sú zachytávané vo nepriepustnej žumpe a odvážané na ČOV.

II.8.2 Bilancia produkcie chovu a opis chovného cyklu

Súčasná ročná spotreba krmív predstavuje približne 120 ton sena a 60 ton slamy, pričom pri cieľovom stave 1 990 oviec sa konzervatívne predpokladá ročná spotreba približne 350 ton sena, 700 ton senáže, 85 ton jadrových krmív a asi 230 ton slamy, pri efektívnejšom hospodárení s podstielkou. Ročná spotreba vody sa zo súčasných približne 600 m³ zvýši na približne 7 500 m³ pri cieľovom stave 1 990 oviec, čo zodpovedá nárastu počtu zvierat, využívaniu technologickej vody súvisiacej s dojením a stabilizovaným hygienickým požiadavkám prevádzky bez zavedenia mokrých oplachov. Produkcia hnoja pri technológii hlbkej podstielky sa zo súčasných približne 150 ton ročne pri 510 kusoch proporcionálne zvýši na približne 600 ton ročne pri 1 990 kusoch, pričom hnoj je vyhŕňaný v dávkach a odváňaný minimálne dvakrát do roka na hnojisko a následne aplikovaný na poľnohospodársku pôdu v termínoch zodpovedajúcich agrotechnickým požiadavkám a zásadám ochrany povrchových a podzemných vôd. Dopravná obsluha sa realizuje týždennými závozmi krmív so zvýšenou tonážou, sezónnym odvozom zvierat podľa chovateľského kalendára a periodickým vývozom hnoja, ktorý je organizovaný tak, aby sa minimalizoval pohyb nečistôt ako slama a blato a prašnosť. Energetická bilancia sa po rozšírení kapacity chovu predpokladá približne dvojnásobná oproti súčasnému stavu a dosiahne približne 2 600 kWh ročne, čo pokrýva osvetlenie a bežnú prevádzku dojárne s vykurovaním, ostatné maštale bez požiadaviek na vykurovanie. Teplo sa vyžaduje na vykurovanie dojárne a sociálnych miestností. V objekte je navrhnutá kotolňa na drevo, ktorá zabezpečí požadovanú potrebu tepla. Predpokladaná potreba tepla je 16 kW/h, čo je ročná potreba tepla cca 25 000 kW. Celkový chovný cyklus je priebežne kontinuálny, zahŕňa kŕmenie, napájanie, hygienu, dojenie, pravidelnú kontrolu zdravotného stavu a plánované vyhrňovanie podstielky. Navrhovaná činnosť modernizácia strediska Muránska Dlhá Lúka technickým a organizačným riešením spĺňa požiadavky na welfare chov zvierat, ochranu podzemných vôd a ochranu pôdy. Uhynuté ovce budú denne zbierané z jednotlivých chovateľských hál a zhromažďované v kafilérnom boxe. Následne budú odváňané na zneškodnenie do zariadenia prevádzkovaného oprávnenou osobou na základe zmluvy.

II.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Navrhovaná činnosť bude predstavovať príspevok k rozšíreniu súčasnej nedostatočnej spracovateľskej kapacity živočíšnej výroby. Navrhovaná činnosť môže prispieť k naplneniu cieľa ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky zvýšiť potravinovú sebestačnosť Slovenska v priebehu nasledujúcich rokov. Potreba navrhovanej činnosti v danej lokalite vychádza zo zámeru navrhovateľa o využití na tento účel vhodného územia:

- jestvujúci areál hospodárskeho dvora, z ktorého sa využije areál stavebných objektov a infraštruktúry;
- areál má vybudované dopravné napojenie;
- dostupnosť potrebných energií (el. energia, voda).

II.10 Celkové náklady

Celkové náklady budú závislé od rozsahu realizovanej modernizácie strediska a od postupného rozširovania chovu, najmä od tempa a spôsobu dopĺňania počtu oviec, ako aj od súvisiacich investícií do technológií, ustajnenia a prevádzkového vybavenia.

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026

II.11 Dotknutá obec

Obec Muránska Dlhá Lúka

II.12 Dotknutý samosprávny kraj.

Banskobystrický samosprávny kraj,

Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica

II.13 Dotknuté orgány

- Obecný úrad Muránska Dlhá Lúka, Muránska Dlhá Lúka 111 050 01 Muránska Dlhá Lúka
- Okresný úrad Revúca, odbor životného prostredia (všetky zložky), Komenského 40, 050 01 Revúca
- Okresný úrad Revúca, pozemkový a lesný odbor, Komenského 40, 050 01 Revúca
- Okresný úrad Revúca, odbor dopravy a pozemných komunikácií, Komenského 40, 050 01 Revúca
- Okresný úrad Revúca, odbor krízového riadenia, Komenského 40, 050 01 Revúca
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote, územný obvod okresov Rimavská Sobota a Revúca, Tomášikova 14, 979 01 Rimavská Sobota
- Regionálna veterinárna a potravinová správa Rimavská Sobota, Kirejevská 22 97901 Rimavská Sobota
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Revúca, Okružná 3, 050 01 Revúca
- Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica
- Správa Národného parku Muránska planina so sídlom v Revúcej, ul. Janka Kráľa 12, 050 01 Revúca

II.14 Povoľujúci orgán

- Povoľujúcim orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je Okresný úrad Revúca, Odbor starostlivosti o životné prostredie.

II.15 Rezortný orgán

- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

- Povolenie zdroja §27 zákona 146/2023 o ovzduší
- Stavebné povolenie podľa stavebného zákona 25/2025 Z. z.

II.17 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Navrhovaná činnosť je situovaná v katastrálnom území Muránska Dlhá Lúka. Svojou činnosťou nebude presahovať za hranice Slovenskej republiky. Najbližšia štátna hranica, konkrétne s Maďarskom, je vzdialená približne 40 km. Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice SR, nakoľko nie je zdrojom žiadnych emisií do prírodného prostredia (zo svojej činnosti neprodukuje žiadne odpadové vody, emisie do ovzdušia, ani nie je zdrojom prakticky žiadnych odpadov z prevádzky). Vplyvy na životné prostredie (predovšetkým dopravné zaťaženie, hluk, emisie prašnosti a riziko úniku ropných látok zo stavebných mechanizmov) budú svojim územným rozsahom a intenzitou obmedzené prakticky výlučne na vlastnú dotknutú lokalitu a prístupovú komunikáciu k nej.

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Pre účely predpokladaného zámeru sa posudzovaným územím rozumie pozemok v katastrálnom území Muránska Dlhá Lúka (838799) v okrese Revúca. Bližšie informácie sú uvedené v kapitole II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti. Pod pojmom „užšie okolie posudzovaného územia“ sa rozumie územie do vzdialenosti približne 5 km od umiestnenia navrhovanej činnosti a "širšie okolie posudzovaného územia" zahŕňa celý kataster obce Muránska Dlhá Lúka a mesto Revúca v okrese Revúca.

III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

III.1.1 Geomorfologické pomery

Katastrálne územie Muránskej Dlhej Lúky leží v Alpsko-himalájskej sústave, Karpatoch, v provincii Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, v oblasti Slovenské rudohorie, celku Stolické vrchy, podcelku Trstie, v časti Muránska brázda. Tektonicky ide o pozitívnu jednotku s výrazným zdvihom. Reliéf je hornatinový, semimasívny, s mierne vyklenutými bokmi a dobre vyvinutým reliéfom erózných brázd. Údolné dná sú akumulčné (riečne náplavy), svahy dlhé, členité, s častými žliabmi a ryhami (MAZÚR, E., LUKNIŠ, M., 2002: *Geomorfologické jednotky. In Atlas krajiny Slovenskej republiky*).

III.1.2 Geologické pomery

Podložia tvoria herečynské hlbinné magmatity: porfyrické granodiority až granity, lokálne hybridné granodiority až tonality s prechodmi do migmatitov; sprievodne sa vyskytujú metapsamity a všeobecne granitoidné horniny. Tieto odolné intruzíva podmieňujú blokovú tektoniku a výraznú denudáciu. Na skalné podložia nasedajú:

- nečlenené predkvartérne sedimenty s nepravidelným pokryvom svahovín a sutín,
- deluviálne sedimenty (hlinité až balvanovité svahoviny a sutiny),
- kvartérne údolné riečne náplavy v nivách a na terasách.

III.1.2.1 Inžiniersko – geologická charakteristika

Podľa inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (Atlas krajiny SR, 2002) patrí záujmové územie do inžiniersko-geologického rajónu charakterizovaného výskytom magmatických intruzívnych hornín, vysokometamorfovaných hornín a údolných riečnych náplavov. V úsekoch budovaných magmatickými intruzívami ide o kompaktné, únosné skalné podložia s lokálnou tektonickou porušenosťou, ktoré spravidla poskytuje priaznivé základacie podmienky; pri rezoch svahov je však nevyhnutné použiť kotvenie, oporné prvky a účinné odvodnenie. V pásmach tvorených vysokometamorfovanými horninami sa nachádzajú rovnako pevné masívy s možnými zónami diskontinuit, pričom základacie podmienky sú obdobné ako na intruzívach. V údolných polohách s riečnymi náplavami sú prítomné mäkké, stlačiteľné a vodou nasiakavé štrkopiesky až hlinité materiály s vyššou hladinou podzemnej vody, ktoré si vyžadujú zlepšenie podložia, drenážne opatrenia a hydroizolačnú ochranu stavieb. Na svahoch s deluviálnymi pokryvmi sa predpokladá nižšia únosnosť,

zvýšená kompresibilita a citlivosť na zvlhčenie; preto sú vhodné drenážne prvky, terénne modelácie a vegetačné spevnenie.

III.1.2.2 Geodynamické javy

Územie okresu Revúca leží prevažne v pásme 5. – 6. stupňa medzinárodnej stupnice MSK-64 (Medvedevova-Sponheuerova-Kárnikova stupnica), ktoré pokrýva jeho strednú a južnú časť. Najväčšie riziko seizmickej ohrozenosti so 6. stupňom medzinárodnej stupnice MSK-64 sa nachádza v severnej časti okresu, západný okraj k. ú. obce Muráň (v lokalite Fabovej hole) až 6. – 7. stupeň medzinárodnej stupnice MSK-64.

Aktívne procesy sú viazané najmä na pokryvné deluviá a nivy: plošná a ryhová erózia, plazivosť pôdy, lokálne malé zosuvy v jemnozeme prevládajúcich úsekoch, splach a tvorba sutín pod skalnými výchozmi. V údolných polohách sa môže vyskytovať periodické zaplavovanie a laterálna erózia koryta. Na strmších granitoidných svahoch sú možné mrazové zvetrávanie, drobné skalné odtrhy a padanie blokov. Riziká sa znižujú stabilizáciou rezov, kontrolovaným odvodnením, zachytávaním povrchového odtoku a ochranou brehov v inundáciách.

V okrese mesta Revúca je zaregistrovaný výskyt potenciálnych zosuvov; nestabilné je aj bezprostredné okolie evidovaných svahových deformácií. Územie patrí do rajónu potenciálne nestabilných až nestabilných území a je citlivé na väčšie antropogénne zásahy. Svahové deformácie znižujú vhodnosť územia pre stavebné účely a prejavujú sa narušením stability hornín na svahu, čím vznikajú rôzne typy gravitačných deformácií. Geologická stavba Slovenska vytvára priaznivé podmienky pre svahové pohyby a vznik širokého spektra deformácií svahov, najmä blokových deformácií, zosuvov a zemných prúdov (porov. geology.sk). Najrozšírenejším typom sú zosuvy, pri ktorých dochádza ku gravitačnému presunu horninového pokryvu po šmykových plochách. V okrese Revúca sú svahové deformácie síce zriedkavé, no lokálne sa vyskytujú zosuvy; v oblasti Blžskej tabule sú plošne rozsiahlejšie blokové rozpadliny a blokové polia (k. ú. obcí Chvalová, Sekerešovo, Polina, Višňové). Zosuvné riziko na Slovensku narastá aj v dôsledku presunu stavebnej činnosti z rovín na svahovité a exponovanejšie územia, čo je výrazné najmä v obciach hornatých oblastí; prispieva k tomu nedostatok vhodných rovinných pozemkov a atraktivita svahových polôh (porov. geology.sk).

III.1.2.3 Ložiská nerastných surovín

Územie k. ú. Muránska Dlhá Lúka je významné výskytom veľmi estetického zeleného talku (mastenca) a dlhoprizmatických kryštálov amfibolov. Tieto minerály vystupujú v metamorfovanom ultrabázickom telese v komplexe granátických svorov (svory typu Breziny) a biotitických svorových rúl a migmatitov v kohútiskom pásme veporika. Základnou horninou ultrabázického telesa je antigoritický serpentinit. Teleso serpentinitu má dĺžku 150 – 250 m a max. mocnosť 50 m. Vznik talku a ďalších minerálov súvisí s hydrotermálnymi procesmi obohatenými o CO₂ počas regionálnej metamorfózy komplexu. Najhojnejším minerálom je aktinolit, ktorý tvorí max. 10 cm dlhé, najčastejšie tmavozelené prizmatické kryštály. Hojný je aj svetlohnedozelený tremolit tvoriaci tiež niekoľkocentimetrové stĺpcovité kryštály. Charakteristický veľkolupeňovitý svetlozelený talk tvorí až 20 cm mocné žily najmä na okraji serpentinitového telesa. Okrem vyššie uvedených minerálov tu boli opísané antigorit, antofylit, biotit, muskovit var. fuchsit, serpentín, magnetit, goethit, chromit, ilmenit, magnezit a zo sulfidických minerálov boli identifikované heazlewoodit, chalkopyrit, pentlandit, pyrit, pyrotit a violarit.

III.1.3 Pôdne pomery

Podľa Atlasu krajiny Slovenskej republiky (SAŽP) je pôdny kryt územia tvorený prevažne kambizemami, dominantne kambizemami modálne kyslými so sprievodom kultizemní a rankrov, vyvinutých na zvetralinách kyslých až neutrálnych hornín (najmä granitoidného komplexu). Prevažujú textúrne triedy piesčito-hlinitá až hlinito-piesčitá; skeletnosť je stredná ($\approx 20\text{--}50\%$), s tendenciou nárastu na konvexných a strmších svahoch. Pôdy majú spravidla kyslú reakciu a priemernu zásobu živín. Retenčná kapacita pôdneho profilu je malá až stredná (lokálne stredná v hrubších deluviálnych akumuláciách a na menej skeletnatých plošinách), priepustnosť je stredná až veľká (na jemnejších či zhutnených polohách skôr stredná). Vlhkostný režim sa hodnotí ako mierne vlhký až vlhký, s výraznou reliéfovou a litologickou variabilitou. Uvedené vlastnosti determinujú stredný až nižší produkčný potenciál bez cielenej meliorácie a súčasne zvyšujú citlivosť k povrchovej erózii na svahoch s vyššou skeletnosťou.

III.1.4 Klimatické pomery

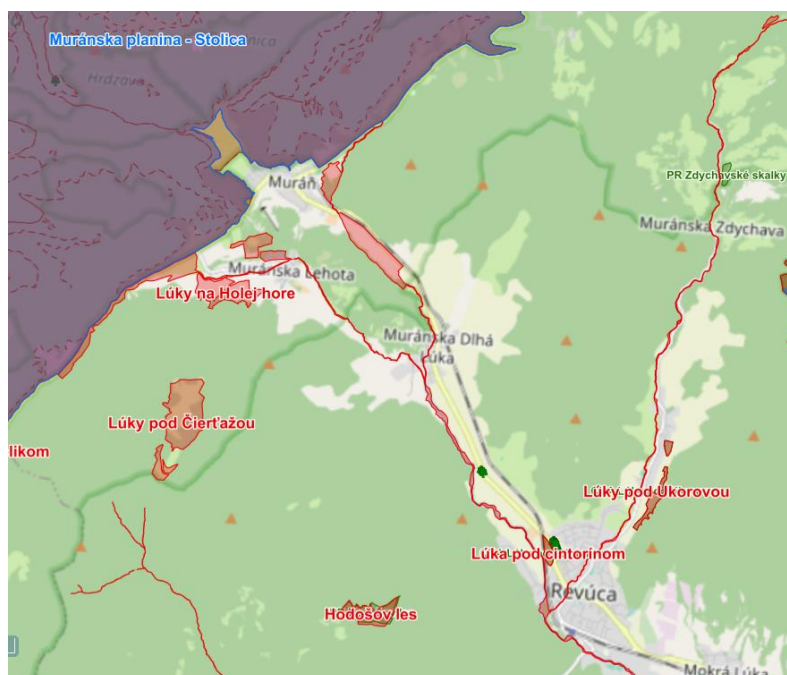
Najnižšie položené časti okresu Revúca patria do teplého, mierne klimatického okrsku s chladnou zimou. Vyššie položené územie patrí do mierne teplého, vlhkého, vrchovinného a najvyššie do mierne chladného, veľmi vlhkého okrsku. Priemerná teplota vzduchu v januári je -4 až $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$, v júli 16 až $18\text{ }^{\circ}\text{C}$. Podobne ako teploty, aj množstvo zrážok súvisí s nadmorskou výškou. Priemerný ročný úhrn je 700 až 800 mm , v horskej časti územia aj viac podmieňujú najmä v zimnom období vyššiu mieru znečistenia ovzdušia. Častý je aj výskyt hmiel. Priemerný ročný počet dní s hmlou je 50 až 60 .

III.1.5 Hydrogeologické a hydrologické pomery

V katastri obce Muránska Dlhá Lúka ústia Lehotský potok, Červený potok a Zadný potok do rieky Muráň, ktorá následne preteká mestom Revúca. Samotné okolie Revúcej patrí do povodia rieky Slaná. Povrchový odtok má stredohorský snehovo-dažďový režim: minimá dosahujú toky v zimných mesiacoch (január–február) pri viazaní vody v snehovej pokrývke, naopak najvyššie prietoky nastupujú na jar (marec–máj) pri topení snehu, prípadne pri jarných a skorých letných zrážkach. Hydrologické ukazovatele sú charakteristické týmito hodnotami: priemerný ročný špecifický odtok sa pohybuje v intervale $10\text{--}15\text{ l}\cdot\text{s}^{-1}\cdot\text{km}^{-2}$; minimálny 364-dňový špecifický odtok dosahuje približne $0,5\text{--}1,0\text{ l}\cdot\text{s}^{-1}\cdot\text{km}^{-2}$; maximálny špecifický odtok s periódou opakovania $T = 100$ rokov je rádovo $0,74\text{--}1,0\text{ m}^3\cdot\text{s}^{-1}\cdot\text{km}^{-2}$. Priemerné využiteľné množstvo podzemných vôd v území predstavuje približne $0,20\text{--}0,49\text{ l}\cdot\text{s}^{-1}\cdot\text{km}^{-2}$ (v závislosti od litologických a morfológických podmienok). Na hornom toku rieky Muráň sa nachádza Chránená vodohospodárska oblasť Muránska planina a pásmo hygienickej ochrany 2. stupňa pre podzemné vody, čo podčiarkuje potrebu dôslednej ochrany vodných zdrojov, šetrného nakladania s odtokom a minimalizácie difúzneho i bodového znečistenia v celom povodí.

III.1.6 Chránené územia podľa osobitných predpisov

III.1.6.1 Chránené územia



Obrázok 1 Chránené územia podľa <https://data.sopsr.sk/chrane-objekty/> (2025)

Územná ochrana prírody

Územnou ochranou prírody sa v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny v legislatívne vymedzenom území v druhom až piatom stupni ochrany. Katastrálne územie Muránskej Dlhej Lúky zasahuje aj do ochranného pásma Národného parku Muránska planina; vzťahuje sa naň 2. stupeň ochrany. Priamo cez obec Muránska Dlhá Lúka prechádza tiež Územie európskeho významu Alúvium Muráňa.

Druhovú ochrana prírody

Druhovú ochranu prírody v k. ú. Muránska Dlhá Lúka vychádza zo zákona č. 543/2002 Z. z. a režimu sústavy NATURA 2000 (niva Muráňa s lužnými a vlhkomilnými biotopmi). V dotknutom území bol preukázaný výskyt chránených živočíchov a možný výskyt druhov vtákov chránených národnou legislatívou; evidovaný je aj endemický/reliktný cicavec myšovka horská (*Sicista betulina*). Z významných druhov sa v území vyskytuje vydra riečna (*Lutra lutra*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) a pravidelne prelietava či loví orol skalný (*Aquila chrysaetos*). Opatrenia druhovej ochrany sa preto sústreďujú na zachovanie a manažment riečnej nivy, mokradí, priľahlých lesných a lúčnych biotopov, na minimalizáciu rušenia počas hniezdneho obdobia vtákov, zabezpečenie migračnej priepustnosti územia pre veľké šelmy a na ochranu vodných ekosystémov ako kľúčových stanovišť obojživelníkov a vydry.

III.1.6.2 Rámsarský dohovor

V blízkosti riešeného územia sa nenachádza Ramsarská lokalita. Dohovor o mokradiach, majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva (známy aj ako Ramsarský dohovor) bol podpísaný 02. 02. 1971 v iránskom meste Ramsar. Platnosť nadobudol 21. 12. 1975. Základné princípy dohovoru boli transponované do právneho poriadku Slovenskej republiky zákonom

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA		
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie		marec 2026

NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Ramsarské lokality sú mokrade medzinárodného významu. Na Slovensku je 14 mokrad'ových lokalít zapísaných v Zozname mokradí medzinárodného významu. Vodné a mokrad'ové spoločenstvá patria medzi najohrozenejšie typy ekosystémov.

Na Slovensku sú mokrade rozčlenené do 5 kategórií (Slobodník, Kadlečík, 2000):

- lokality zapísané v Zozname mokradí medzinárodného významu,
- ostatné medzinárodne významné mokrade, spĺňajúce kritéria Ramsarského dohovoru, ale zatiaľ nezapísané do svetového Zoznamu mokradí medzinárodného významu,
- mokrade národného významu (N),
- mokrade regionálneho (okresného) významu (R),
- mokrade lokálneho (miestneho) významu (L).

Na území okresu Revúca sa medzinárodne a národne významné mokrade nevyskytujú. Regionálne a lokálne významné mokrade majú plochu 767 300 m².

Tabuľka 1 Mokrade v okrese Revúca

Názov mokrade	Plocha m ²	Názov obce	Kateg.
Zdychavka - najväčší prítok rieky Muránky	60 000	Revúca, Muránska Zdychava	L
Medzi žel.st. Lubeník a žel.st. Teplá Voda	50 000	Lubeník, Jelšava	L
Medzi Revúcou a Muránskou Dlhou Lúkou	20 000	Revúca, Muránska Dlhá Lúka	L
Pstružný potok - za Revúčkou	18 500	Revúca	L
Vlhká lúka medzi cestou pri starom cintoríne	15 000	Revúca	L
Slatinisko pri VDI Gemer Sirk	10 000	Sirk	L
Podhorské lužné vrbové hložiny	10 000	Kameňany	L
Mokrý lúky pri ceste do Šivetíc od Prihradzian	10 000	Šivetice	L
Teplá Voda	10 000	Jelšava	L
Odkalisko SMZ Jelšava	10 000	Jelšava	L
Štrkovisko	5 000	Revúca	L
Uhliarska	3 000	Muráň	L
Tajch Stožky	3 000	Muráň	L
Močiar na alúviu bezmenného potoka	2 000	Gemerský Sad	L
Revúcka Lehota	500	Revúcka Lehota	L
Muráň - pod lyžiarskym vlekom	200	Muráň	L
Močiar pri vstupe do obce	100	Gemer. Teplice, Gemerská Milhošť	L

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026

Názov mokrade	Plocha m ²	Názov obce	Kateg.
Drieňok	150 000	Rybník, Španie pole	R
Pod Ťkorovou – vlhké lúky + jelšový porast	100 000	Revúca	R
Mokré lúky na alúviu riečky Východný Turiec	100 000	Rákoš	R
Vodná nádrž Revúcka Lehota	70 000	Revúcka Lehota	R
Pri Strelnici – jelšovo-vrbové porasty	40 000	Revúca	R
Rybník pri Jelšavskej Teplici	30 000	Gemerské Teplice	R
Lehotské rybníky	20 000	Muránska Lehota	R
Bagrovisko pri Revúcej	20 000	Revúca	R
Pramenisko pri Muránskej Lehote	10 000	Muránska Lehota	R

Zdroj: <http://www.sopsr.sk/cinnost/biotopy/mokrade/MokrSlov/prehľadokresy.htm>

III.1.6.3 Natura 2000

Natura 2000 je európska sústava chránených území, ktorú členské štáty Európskej únie vyhlasujú pre zachovanie najcennejších a ohrozených druhov a biotopov Európy. Pozostáva z chránených vtáčích území vymedzených podľa smernice o ochrane voľne žijúceho vtáctva a z území európskeho významu vymedzených podľa smernice o ochrane biotopov. V okrese Revúca, ktorý patrí do alpského biogeografického regiónu je lokalizovaných 14 území európskeho významu a 2 chránené vtáčie územia. Vo vzdialenosti približne 5 km od navrhovanej činnosti sa nachádza chránené vtáčie územie Muránska planina – Stolica, nezasahuje však do posudzovaného územia.

III.1.6.4 Územia európskeho významu

Národný zoznam území európskeho významu bol aktualizovaný uznesením Vlády SR č. 495 z 25. októbra 2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 1/201 z 3. 10. 2012, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. Pokrytie niektorých druhov a typov biotopov bolo posúdené ako nedostatočné a Slovensko bolo požiadané doplniť do návrhu sústavy Natura 2000 ďalšie vhodné lokality výskytu takto označených biotopov a druhov európskeho významu. Na základe uvedeného spracovala ŠOP SR v decembri 2008 odborný návrh pozostávajúci z 289 území (celková rozloha 626,47 km²). V auguste 2011 vláda Slovenskej republiky schválila prvú aktualizáciu národného zoznamu ÚEV. Druhá aktualizácia (2017) národného zoznamu území európskeho významu obsahuje 169 s výmerou 31 656,34 ha, kde takmer na 10 000 parcelách boli identifikované tisíce subjektov. Je doplnkom k 473 lokalitám, ktoré boli predložené Európskej komisii v roku 2004 a 2011. Celková výmera sa tak zvýši z 11,92 % z rozlohy Slovenskej republiky na 12,56 %.

Pre daný okres sú to nasledovné územia: SKUEV2284 Teplické stránne, SKUEV2285 Alúvium Muráňa, SKUEV2366 Drienčanský kras

SKUEV0285 - Alúvium Muráňa

Rozloha územia je 224,51 ha. V okrese Revúca sa nachádza v k. ú. Hucín, Jelšava, Licince, Lubeník, Mokrú Lúka, Muráň, Muránska Dlhá Lúka, Muránska Lehota, Muránska Zdychava, Revúca, Revúcka

Lehota a Šivetice. Správcom územia je NP Muránska planina. Na územie sa vzťahuje 2. stupeň ochrany. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), vydra riečna (*Lutra lutra*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), podkovár južný (*Rhinolophus euryale*), mlynárik východný (*Leptidea morsei*), vážka (*Leucorrhinia pectoralis*), fúzač alpský (**Rosalia alpina*), pásikavec veľký (*Cordulegaster heros*), mrena stredomorská (*Barbus meridionalis*), mihuľa (*Eudontomyzon spp.*).

SKUEV2285 Alúvium Muráňa

Územie o rozlohe 63,214 ha situované v k. ú. Jelšava, Licince, Lubeník, Meliata, Mokrú Lúku, Muránska Dlhá Lúka, Muránska Zdychava, Revúcka Lehota. Správcom územia je Správa NP Muránska planina. Na územie sa vzťahuje 2., 3. a 4. stupeň ochrany. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), vydra riečna (*Lutra lutra*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*).

SKUEV0001 - Tri peniažky

Rozloha územia je 140,511 ha. Zasahuje do k. ú. Jelšava. Správcom územia je NP Muránska planina. Na územie sa vzťahuje 2. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty
- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*)
- 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9150 Vápnomilné bukové lesy
- 40A0* Xerothermné kroviny
- 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), pižmovec hnedý (*Osmoderma eremita*), poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*)

SKUEV0002 - Lúky pod Ukorovou

Rozloha územia je 12,13 ha. Zasahuje do k. ú. Revúca a Revúčka. Správcom územia je NP Muránska planina. Na územie sa vzťahuje 4. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA		
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie		marec 2026

alpínskeho stupňa

- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*).

SKUEV0018 - Lúka pod cintorínom

Rozloha územia je 4,97 ha. Zasahuje do k. ú. Revúca. Správcom územia je NP Muránska planina. Na územie sa vzťahuje 4. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*).

SKUEV0202 - Trešková

Rozloha územia je 25,207 ha. Nachádza sa v k. ú. Mokrú Lúka. Správcom územia je NP Muránska planina. Na územie sa vzťahuje 3. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), slezinník nepravý (*Asplenium adnigrum*).

SKUEV0203 - Stolica

Rozloha územia je 2 811,988 ha. V okrese Revúca zasahuje do k. ú. Chyžné, Mokrú Lúka, Muránska Zdychava a Revúca. Správcom územia je NP Muránska planina. Na územie sa vzťahuje 2. stupeň ochrany. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 6230* Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte
- 7120 Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy
- 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská
- 8150 Nespevnené silikátové skalné sutiny kolinného stupňa
- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9140 Javorovo-bukové horské lesy
- 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy
- 9410 Horské smrekové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), medveď hnedý (**Ursus arctos*), vlk dravý (**Canis lupus*), kyjanôčka zelená (*Buxbaumia viridis*).

SKUEV0212 - Muteň

Rozloha územia je 33,08 ha. Zasahuje do k. ú. Jelšavská Teplica a Šivetice. Správcom územia je NP Muránska planina. Na územie sa vzťahuje 4. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 6110* Pionierske porasty na plytkých karbonátových a báziických substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi*

- 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty
- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*)
- 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 40A0* Xerothermné kroviny
- 91G0* Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
- 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), ponikleč veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*).

SKUEV0225 - Muránska planina

Rozloha územia je 20 257,37 ha. V okrese Revúca sa nachádza v k. u. Muráň a Muránska Huta. Správcom územia je NP Muránska planina. Na územie sa vzťahuje 3., 4. a 5. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
- 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition*
- 4070* Kosodrevina
- 5130 Porasty borievky obyčajnej
- 6110* Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázičických substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi*
- 6170 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty
- 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty
- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*)
- 6230* Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte
- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
- 6520 Horské kosné lúky
- 7110* Aktívne vrchoviská
- 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská
- 7220* Penovcové prameniská
- 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz
- 8160* Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa
- 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary
- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9140 Javorovo-bukové horské lesy
- 9150 Vápnomilné bukové lesy

- 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy
- 9410 Horské smrekové lesy
- 40A0* Xerothermné kroviny
- 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy
- 91Q0 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: mlok karpatský (*Triturus montandoni*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), fúzač karpatský (*Pseudogaurotina excellens*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), vydra riečna (*Lutra lutra*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier ostrouchý (*Myotis blythii*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), hraboš tatranský (*Microtus tatricus*), podkovár južný (*Rhinolophus euryale*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier sťahovavý (*Myotis schreibersii*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), syseľ pasienkový (*Spermophilus citellus*), vlk dravý (*Canis lupus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), lykovec moránsky (*Daphne arbuscula*), poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), kyjanôčka zelená (*Buxbaumia viridis*), zvonovec ľaliolistý (*Adenophora lilifolia*).

SKUEV0284 - Teplické stráne

Rozloha územia je 352,179 ha. Nachádza sa v k. ú. Gemerský Milhost' a Jelšavská Teplica. Správcom územia je NP Muránska planina. Na územie sa vzťahuje 2. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 6110* Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi*
- 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty
- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovišťa *Orchideaceae*)
- 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy
- 40A0* Xerothermné kroviny
- 91G0* Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
- 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár južný (*Rhinolophus euryale*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier sťahovavý (*Myotis schreibersii*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), lietavec sťahovavý (*Miniopterus schreibersii*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), včelník rakúsky (*Dracocephalum austriacum*).

SKUEV0366 - Drienčanský kras

Rozloha územia je 1 606 ha. V okrese Revúca sa nachádza v k. ú. Rybník nad Turcom. Správcom územia je CHKO Cerová vrchovina. Na územie sa vzťahuje 2. a 4. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition*
- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovišťa *Orchideaceae*)
- 6240* Subpanónske travinnobylinné porasty
- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa
- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
- 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary
- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy
- 40A0* Xerothermné kroviny
- 91G0* Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
- 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy
- 91M0 Panónsko-balkánske cerové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), vydra riečna (*Lutra lutra*), fúzač alpský (**Rosalia alpina*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), medveď hnedý (**Ursus arctos*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), vlk dravý (**Canis lupus*), hadinec červený (*Echium russicum*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), lietavec sťahovavý (*Miniopterus schreibersii*), podkovár južný (*Rhinolophus euryale*).

SKUEV0402 - Bradlo

Nachádza sa v k. ú. Nandraž. Správcom územia je NP Muránska planina. Na územie sa vzťahuje 5. stupeň ochrany.

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), lietavec sťahovavý (*Miniopterus schreibersii*), podkovár južný (*Rhinolophus euryale*).

SKUEV0730 - Hodošov les

Rozloha územia je 21,552 ha. Nachádza sa v k. ú. Revúca. Správcom územia je NP Muránska planina. Na územie sa vzťahuje 5. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy

SKUEV2284 Teplické stráne

Územie o rozlohe 9,245 ha situované v k. ú. Jelšavská Teplica. Správcom územia je Správa NP Muránska planina. Na územie sa vzťahuje 2. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky

SKUEV2366 - Drienčanský kras

Rozloha územia je 1 281,915 ha. V okrese Revúca sa nachádza na okraji k. ú. Rybník nad Turcom. Správcom územia je CHKO Cerova vrchovina. Na územie sa vzťahuje 2. a 4. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition*
- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovišťa *Orchideaceae*)
- 6240* Subpanónske travinnobylinné porasty
- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
- 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy
- 40A0* Xerothermné kroviny
- 91G0* Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
- 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy
- 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), vydra riečna (*Lutra lutra*), fúzač alpský (**Rosalia alpina*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), medveď hnedý (**Ursus arctos*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), vlk dravý (**Canis lupus*), hadinec červený (*Echium russicum*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), lietavec sťahovavý (*Miniopterus schreibersii*), podkovár južný (*Rhinolophus euryale*).

SKCHVU017 Muránska planina - Stolica bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR v Zbierke zákonov č. 439/2009 z 17. 9. 2009. Rozloha územia je 25 796,46 ha sa nachádza v katastrálnych územiach Polomka, Heľpa, Závadka nad Hronom, Pohorelá, Telgárt, Šumiac, Val'kovňa, Muráň, Muránska Zdychava, Muránska Huta, Revúčka, Chyžné, Revúca, Mokrá Lúka, Revúcka Lehota, Tisovec, Klenovec, Rejdová, Čierna Lehota, Hanková a Slavošovce. Patrí pod správu NP Muránska planina.

Je vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov kuvika kapcavého (*Aegolius funereus*), sokola sťahovavého (*Falco peregrinus*), orla skalného (*Aquila chrysaetos*), bociana čierneho (*Ciconia nigra*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), výra skalného (*Bubo bubo*), sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*), kuvika vrabčieho (*Glaucidium passerinum*), lelka lesného (*Caprimulgus europaeus*), žlny sivej (*Picus canus*), d'atla bieločrbeho (*Dendrocopos leucotos*), d'atla čierneho (*Dryocopus martius*), d'atla trojprstého (*Picoides tridactylus*), muchárika červenohrdlého (*Ficedula parva*), muchárika bieločrbeho (*Ficedula*

albicollis), žltouchvosta lesného (*Phoenicurus phoenicurus*), tetřova hlucháňa (*Tetrao urogallus*), tetřova hoľňiaka (*Lyrurus tetrax*) a jariabka hôrneho (*Tetrastes bonasia*) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Správca územia je S-NP Muránska Planina.

SKCHVU 027 Slovenský kras bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR v Zbierke zákonov č. 192/2010 z 16. 4. 2010. Rozloha územia je 43 860,24 ha a v okrese Rožňava zasahuje do k. ú. Honce, Rožňavské Bystre, Drnava, Rakovnica, Kováčová, Lúčka, Bôrka, Plešivec, Brzotín, Kružná, Jovice, Lipovník, Krásnohorká Dlhá Lúka, Kunova Teplica, Hrhov, Jablonov nad Turňou, Štítnik, Pašková, Slavec, Silica, Silická Jablonica, Gemerská Hôrka, Vidová, Silická Brezová, Ardovo, Dlhá Ves, Kečovo, Čoltovo.

Dotknuté územie bolo vyhlásené za CHVÚ na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho (*Ciconia nigra*), bučiaka trstového (*Botaurus stellaris*), d'atľa čierneho (*Dryocopus martius*), d'atľa bielochrbtého (*Dendrocopos leucotos*), d'atľa prostredného (*Dendrocopos medius*), hadiara krátkoprstého (*Circaetus gallicus*), chriašteľa bodkovaného (*Porzana porzana*), kane močiarnej (*Circus aeruginosus*), krutihlava hnedého (*Jynx torquilla*), lelka lesného (*Caprimulgus europaeus*), muchárika červenohrdlého (*Ficedula parva*), muchárika bielokrkého (*Ficedula albicollis*), orla krikľavého (*Aquila pomarina*), penice jarabej (*Sylvia nisoria*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), skaliara pestrého (*Monticola saxatilis*), sokola rároha (*Falco cherrug*), sokola sťahovavého (*Falco peregrinus*), sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*), strakoša červenochrbtého (*Lanius collurio*), škovránka stromového (*Lullula arborea*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), výra skalného (*Bubo bubo*), výrika lesného (*Otus scops*) a žľny sivej (*Picus canus*) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Správca územia NP Slovenský kras.

SKCHVU003 Cerová vrchovina - Porimavie územie bolo vyhlásené vyhláškou č. 30 MŽP SR zo 7. januára 2008. Nachádza sa na juhu stredného Slovenska v pohraničnej oblasti s Maďarskou republikou. Správcom územia je CHKO Cerová vrchovina. V okrese Revúca je toto územie situované v úzkej nive rieky Slaná v k. ú. obce Šafárikovo a Gemer. Je vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov výrika lesného (*Otus scops*), včelárika zlatého (*Merops apiaster*), škovránka stromového (*Lullula arborea*), bučiachika močiarného (*Ixobrychus minutus*), výra skalného (*Bubo bubo*), kane močiarnej (*Circus aeruginosus*), rybárika riečného (*Alcedo atthis*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), d'atľa prostredného (*Leipicus medius*), penice jarabej (*Sylvia nisoria*), pipišky chochlatej (*Galerida cristata*), krutihlava hnedého (*Jynx torquilla*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), hrdličky poľnej (*Streptopelia turtur*) a strakoša kolesára (*Lanius minor*) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

III.1.6.5 Chránené vodohospodárske oblasti

V SR je vyhlásených 10 CHVO, ktoré sú vymedzené v zmysle § 31 zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení zákona NR SR č. 384/2009 Z. z. Ich zoznam je uvedený v nariadení vlády SR č. 46/1978 Zb. o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove v znení neskorších predpisov a v nariadení vlády SR č. 13/1987 o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd.

Do okresu Revúca zasahuje CHVO Muránska planina. Z celkovej plochy 205 km², 71 km² patrí do povodia Hron a 134 km² do povodia Slaná. (Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Revúca, 2019 [online]. Dostupné na internete: <https://www.sazp.sk/>)

Do posudzovaného územia nezasahuje žiadna chránená vodohospodárska oblasť (CHVO).

III.1.7 Prvky územného systému ekologickej stability

V zmysle § 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

Biocentrum je ekologicky významný segment krajiny, ktorý vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridory predstavujú priestorovo prepojené súbory ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev.

Okrem vymedzenia kostry ekologickej stability súčasťou ÚSES je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu. Realizácia ÚSES v praxi je nevyhnutná z hľadiska trvalo udržateľného rozvoja.

Podrobne bol stav ekologickej stability spracovaný v dokumente Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Revúca, ktorý vymedzil biocentrá a biokoridory regionálneho a nadregionálneho významu. Podľa spracovaného Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Revúca (2019), sa v dotknutom území nachádzajú nasledujúce prvky územného systému ekologickej stability na regionálnej úrovni.

- Jadrové územie európskeho významu - územie NP Muránska planina
- Jadrové územie národného významu - územie Drienčanského krasu (výhľad CHKO)
- Biocentrum provinciálneho významu - Muránska planina
- Biocentrá nadregionálneho významu - Kyprov - Stolica – Kohút
- Biocentrá regionálneho významu – Drienok
- Biokoridory nadregionálneho významu - Kohút - Homôľka – Strieborník (terestrický), Muránska planina – Kyprov - Slovenský raj (terestrický), vodný tok Slaná (hydricko-terestrický)
- Biokoridory regionálneho významu vodný tok Muráň (hydricko-terestrický), Pod Čiert'ážou (terestrický), Pivničná - Bretka (terestrický)

Najbližšie biokoridory pre navrhovanú činnosť sú biokoridory regionálneho významu RBk9 Alúvium Muráňa a jeho prítokov, RBk7 Muránska Dlhá Lúka – Revúca a RBk6 Muráň – Muránska Dlhá Lúka .

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026

Kategória prvku ÚSES	ID	Názov prvku ÚSES	MJ (BC - ha, BK - km/m)
Biocentrum provinciálneho významu	9/40	Muránska planina	7500
Biocentrum nadregionálneho významu	9/2	Kyprov - Stolica - Kohút	1075
Biocentrum regionálneho významu	9/6	Drienok	175
Biokoridor nadregionálneho významu	9/3	Kohút - Homôľka - Strieborník (terestrický)	17,3/500 - 2500
	9/18	Muránska planina -Kyprov - Slovenský raj (terestrický)	4,2/500 - 1300
	9/28	vodný tok Slaná (hydricko-terestrický)	7,3/150 - 400
Biokoridor regionálneho významu	9/5	vodný tok Muráň (hydricko-terestrický)	37,2/150 - 1100
	9/33	Pod Čierťažou (terestrický)	1,7/1500
	9/34	Pivničná - Bretka (terestrický)	8,1/600 - 1200

Zdroj: ÚPN VÚC BBSK

Obrázok 2 Biocentrá a biokoridory vymedzené na území okresu Revúca podľa ÚPN VÚC BBSK

III.1.8 Fauna a flóra

Fauna

Z hľadiska zoogeografického členenia terestrického biocyklu patrí územie Slovenska do oblasti palearktiskej, podoblasti Eurosibírskej, provincie stepí, listnatých lesov a stredoeurópskych pohorí. Prevažnú časť územia okresu Revúca radíme k provincií listnatých lesov, podkarpatského úseku. Len malú časť na juhu okresu tvorí provincia stepí, panónskeho úseku. (Jedlička, Kalivodová, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky).

Zoogeografické členenie: limnický biocyklus

Limnický biocyklus Slovenska patrí do euromeditéranej zoogeografickej podoblasti. Prevažná väčšina územia patrí do severopontického úseku pontokaspickej provincie. Jej vody odvádza Dunaj do Čierneho mora. V rámci tohto úseku možno rozlíšiť tri okresy: hornovážsky, podunajský a potiský. Iba malá časť územia Slovenska zasahuje do západného úseku atlantobaltickej provincie a jej vody, odvádzané Popradom a Dunajcom, patria do umoria Baltického mora. Riešené územie spadá do Pontokaspickej provincii potiského okresu, slanskej časti. (Hensel, Krno, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky)

Z hľadiska zoogeografického členenia patrí územie mesta do vnútorného obvodu oblasti Západné Karpaty – centrálny okrsk, rudohorský podokrsk. V nadväznosti na vývoj rastlínstva sa vytvorili aj podmienky pre pestré zastúpenie živočíšstva. Z vyšších stavovcov, vzácnych druhov, sa v oblasti vyskytuje medveď, rys, mačka divá, zriedka aj vydra riečna, z vtákov hlucháň, bocian čierny, sokol rároh, orol skalný, orol kráľovský a orol kriklavý. Vytvorené sú aj podmienky pre výskyt, chov a obhospodarovanie prakticky všetkých druhov poľovnej zveri v revíroch stredných a južných polôh a v revíroch v horských podmienkach. Jelšové lesy predstavujú potenciálnu prirodzenú vegetáciu na nive vodných tokov pretekajúcich územím okolia mesta Revúca. Vo vyšších častiach sú mapované karpatské dubové lesy a v najvyšších polohách bukové lesy. Celé územie je v súčasnosti ovplyvnené antropogénnymi aktivitami. Z pôvodných lužných lesov sa zachoval len úzky pás.

Na vysokom narušení suchozemského živočíšstva v oblasti sa najviac podieľali:

- antropogénne vplyvy vodohospodárskych stavieb (regulácie toku),

- zarastanie viacerých pôvodne podmáčaných lúčnych lokalít,
- náhodné hynutie obojživelníkov, plazov i cicavcov predovšetkým vplyvom automobilovej dopravy na miestnych komunikáciách,
- existencia elektrických 22 kV vzdušných vedení s nevhodným vodorovným usporiadaním konzoly a izolátormi v jednej výške (tzv. stĺpy smrti),
- rekreačno-športové aktivity, najmä rybárske obhospodarovanie a pikniky
- pytliactvo rýb a poľovnej zveri a úmyselná likvidácia plazov.

Flóra

Z hľadiska fytogeografického členenia (Kolény, Barka, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky) patrí celé územie Slovenska do eurosibírskej podoblasti fytogeografickej ríše Holarctis, tvorenej jedinou, holarktickou oblasťou. Na našom území sa stretávajú dve provincie eurosibírskej podoblasti, z ktorých dominuje provincia stredoeurópska.

Podľa fytogeografického členenia (Futák, 1966, 1980) patrí územie okresu Revúca do dvoch oblastí, do západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale) a do panónskej flóry (Pannonicum). Väčšina územia patrí do obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), z toho severná časť územia patrí do okresu Muránska planina a stred územia patrí do okresu Slovenské rudohorie. Zvyšná časť územia (juh) patrí do obvodu pramatranskej xerotermej flóry (Matricum), do okresu Slovenský kras a veľmi malá časť do okresu Ipel'ko-rimavskej brázdy.

Z hľadiska fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník, 2002) sa územie delí na dve zóny, na bukovú (sever) a dubovú (stred a juh). Dubová zóna sa delí na dve oblasti. Kryštálicko-druhohorná zóna tvorí stred okresu a delí sa ďalej na okres Stolické vrchy, Bodvianska pahorkatina, Revúcka vrchovina a Slovenský kras. Juh územia patrí do sopečnej oblasti, do okresu Juhoslovenská kotlina a podokresu Rimavská kotlina. Jelšové lesy predstavujú potenciálnu prirodzenú vegetáciu na nive vodných tokov pretekajúcich územím mesta Revúca. Vo vyšších častiach sú mapované karpatské dubové lesy a v najvyšších polohách bukové lesy. Celé územie je v súčasnosti ovplyvnené antropogénnymi aktivitami. Z pôvodných lužných lesov sa zachoval len úzky pás brehových porastov, ktorý tvoria najmä rôzne druhy vrb a jelše. Pôvodné lesné porasty sú v prevažnej miere transformované na hospodárske lesy s pozmeneným druhovým zložením, alebo odstránené a premenené na lúky, pasienky a ornú pôdu. Flóra tejto oblasti je pestrá a druhovo bohatá, zastúpené sú alpínske aj subalpínske druhy, ale aj náročnejšie teplomilné druhy. Atraktívny je výskyt reliktných druhov, endemitov a iných vzácnych chránených druhov. Medzi vzácne druhy patrí črievičník papučkový, poniklec prostredný, poniklec slovenský, zvonček hrubokoreňový, zvonec ľalolistý a iné. Najvzácnejším druhom je endemit Muránskej planiny lykovec muránsky

III.1.9 Zdravotný stav obyvateľstva a celková kvalita životného prostredia pre človeka

Kvalita životného prostredia je jedným z rozhodujúcich faktorov vplyvujúcich na zdravie a priemerný vek obyvateľstva. Jej priaznivý vývoj je základným predpokladom pre dosiahnutie pozitívnych trendov v základných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva. Zdravie je definované ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody, teda nie je len označením neprítomnosti choroby. Zdravie

je výsledkom vzťahov medzi ľudským organizmom a sociálno-ekonomickými, fyzikálnymi, chemickými a biologickými faktormi životného prostredia, pracovného prostredia a spôsobom života. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva má množstvo determinantov, z ktorých najdôležitejšie sú: životný štýl, životné podmienky, genetická výbava, úroveň zdravotníctva. Nesystémová exploatacia prírodných zdrojov, znečisťovanie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdy (intenzívna poľnohospodárska činnosť), neorganizované hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov, zastaranosť technológií a infraštruktúry, odlesňovanie, sceľovanie pozemkov, odvodnenie krajiny a tiež dopravná záťaž podmieňujú celkové narušenie funkčnosti a štruktúry krajiny s nepriaznivým vplyvom na genofond a biodiverzitu, čo so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobuje prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým aj do potravinového reťazca človeka, čím sa zhoršuje kvalita jeho života.

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomickej a sociálnej situácie, výživových návykov, životného štýlu, úrovne zdravotníckej starostlivosti ako aj životného prostredia. Vplyv znečisteného prostredia na zdravie ľudí je doteraz len málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v nasledovných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva:

- stredná dĺžka života pri narodení,
- celková úmrtnosť (mortalita),
- dojčenská a novorodenecká (perinatálna) úmrtnosť,
- počet rizikových tehotenstiev a počet narodených s vrodenými vývojovými vadami,
- štruktúra príčin smrti,
- počet alergických, fajčiarskych, kardiovaskulárnych a onkologických ochorení,
- stav hygienickej situácie,
- šírenie toxikománie, alkoholizmu a fajčenia,
- stav pracovnej neschopnosti a invalidity,
- choroby z povolania a profesionálne otravy.

Výrazný podiel na chorobnosti má aj životný štýl, genetické faktory, stresy, pracovné prostredie, životné prostredie, úroveň zdravotníctva a pod. V súčasnosti dostupné údaje neumožňujú dostatočne kvalitatívne určiť podiel kontaminácie životného prostredia na vývoji zdravotného stavu. Vplyv životného prostredia sa odhaduje na 15 – 20 %.

III.1.10 Syntéza hodnotenia súčasných environmentálnych problémov posudzovanej lokality

Úroveň životného prostredia je jedným z faktorov, ktoré vplýva na zdravotný stav obyvateľov a sprostredkované aj na dĺžku života. Celková kvalita života z hľadiska miestnych obyvateľov je integráciou faktorov rozoberaných v predošlých kapitolách. Súčasný stav krajiny širšieho okolia posudzovaného územia je ovplyvnený stresovými faktormi súvisiacimi s osídlením, priemyslom, dopravou, poľnohospodárstvom a tvorbou odpadov. Tieto sa prejavujú nielen ako bodové, líniové, či plošné zdroje znečistenia, ale aj ako líniové bariéry vo vzťahu k migrácii živočíchov. Napriek zvýšeniu efektivity poľnohospodárskej výroby, zmene technológií, presmerovaniu dopravy a zlepšeniu technickej štruktúry dopravných prostriedkov (trojcestné katalyzátory) je i naďalej jedným z najvýraznejších environmentálnych problémov riešeného územia kvalita ovzdušia. Je to dané samotnou sídelnou štruktúrou a jej rozvojom.

III.2 Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Krajinný priestor je trojrozmerný útvar tvorený abiotickými, biotickými a antropickými prvkami, ktoré sa navzájom podmieňujú a ovplyvňujú, ale určujú aj charakter územia, priestorového usporiadania a využívania. Súčasná štruktúra krajiny a funkčné využitie krajiny je výsledkom dlhodobého antropického tlaku na jej systémy, kde z pôvodne zalesneného územia bola krajina fragmentovaná na časti urbanizované (sídla, plochy priemyslu a dopravy), poľnohospodársky využívané plochy a ostatné plochy.

III.2.1 Krajinná štruktúra

Krajinnú štruktúru tvoria súbory prirodzených a človekom čiastočne alebo úplne pozmenených dynamických systémov. Súčasná organizácia krajiny riešeného katastrálneho územia je postavená na rešpektovaní krajinnoekologických podmienok (potenciálu) priestoru. Priestorové rozmiestnenie jednotlivých prvkov krajinej štruktúry dôsledne vychádza z morfológického charakteru územia. Súčasná krajinná štruktúra širšieho územia je tvorená krajinnou štruktúrou vidieckeho typu, ktorá vznikla vplyvom antropogénnych aktivít človeka a prírodných podmienok územia špecifických svojou polohou. Štruktúru územia tvorí vidiecky typ sídelnej štruktúry s obytnou, obslužnou, poľnohospodárskou a dopravnou funkciou. Mozaika priestorového rozmiestnenia štruktúrnych prvkov je postavená tak, aby nedochádzalo k ďalším nežiaducim negatívnym prejavom v krajine. Rozptýlená vegetácia v krajine, ktorá je v prevažnej miere reprezentovaná sprievodnou vegetáciou vodných tokov a komunikácií, tvorí akúsi reálnu kostru územného systému ekologickej stability.

V krajinnej štruktúre vidieckeho typu (intenzívne využívanej) prevažujú prvky druhotnej krajinnej štruktúry (súčasnnej krajinnej štruktúry), teda prvky pozmenené alebo ovplyvnené činnosťou človeka a prvky umelé. V širšom území sú to predovšetkým:

- poľnohospodárske kultúry (orná pôda, lúky, pasienky, záhrady),
- sídla (obytné plochy, plochy služieb a vybavenosti, sadovnícky upravené plochy, plochy záhrad, ...),
- nelesná drevinná vegetácia a lesné porasty (brehové porasty, plochy stromových porastov, líniová vegetácia),
- vodné plochy (vodný tok rieky Slaná),
- technické diela (poľnohospodárske technické objekty, výrobné objekty a areály, skladové areály, dopravné línie a objekty, línie produktovodov a energovodov, čistiareň odpadových vôd).

Súčasná krajinná štruktúra dotknutého územia je tvorená ornou pôdou, využívanou na poľnohospodárske účely.

III.2.2 Stabilita

Ekologická stabilita krajiny je schopnosť ekologického systému pretrvávajúť i za pôsobenia rušivého vplyvu okolia a reprodukovať svoje podstatné charakteristiky. Táto schopnosť sa prejavuje jednak minimálnou zmenou za pôsobenia rušivého vplyvu, ale i spontánnym návratom do východiskového stavu resp. na pôvodnú trajektóriu po prípadnej zmene.

Na základe uvedeného môžeme v katastrálnom území rozlíšiť územia ekologicky stabilné, stredne stabilné a nestabilné. Ekologicky stabilné územia sú tie, ktoré nie sú intenzívne hospodársky využívané, prevažne zalesnené, alebo pokryté prirodzenými trvalými trávnatými porastmi. Ekologicky

stredne stabilné sú územia, ktoré sú väčšinou pokryté trávnatými porastmi, miestami sú využívané aj ako orná pôda. Najmenej stabilné sú tie časti, ktoré sú intenzívne využívané na poľnohospodársku výrobu.

III.2.3 Scenéria

Hodnotu estetického pôsobenia krajinného obrazu, ktorý je prejavom krajinnej štruktúry nie je možné kvantifikovať, môžeme ho však posúdiť len kvalitatívne (stupeň pozitívnych zážitkov človeka pri pobyte človeka v krajine). V zásade je potrebné povedať, že posudzovanie nárokov na estetickú kvalitu okolitej krajiny úzko súvisí so stupňom kultúrnej vyspelosti ľudí vytvárajúcich určitú etnickú jednotku, ako i ich materiálneho zabezpečenia.

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny môžeme považovať osídlenie (druh, dobu a hustotu), spôsob poľnohospodárskeho využitia, lesné hospodárstvo (spôsob hospodárenia), komunikácie, energovody a priemysel vrátane ťažby surovín. V zásade možno konštatovať, že uvedené aktivity so zvyšujúcou sa intenzitou využitia krajiny znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

V súčasnosti je dotknuté územie využívané pre poľnohospodárske účely. Scenériu krajiny predstavuje poľnohospodárska krajina s obrábanými poliami a stromovým porastom. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k zmene využívania územia ani k zmene scenérie.

III.3 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

III.3.1 Demografia

Muránska Dlhá Lúka má 938 obyvateľov, z toho 473 žien (50,4 %) a 465 mužov (49,6 %); priemerný vek dosahuje 36,95 roka a hustota osídlenia je 49 obyvateľov na km² (orientačná rozloha 19,14 km²). Populácia dlhodobo mierne rastie – za posledný rok o 0,89 % (+8 osôb), za päť rokov o 1,3 % (+12), za desať rokov o 2,5 % (+22) a za 23 rokov o 26,6 % (+191). Veková štruktúra je priaznivá: 19,62 % obyvateľov je vo veku 0–14 rokov (184 osôb), 66,2 % vo veku 15–64 rokov (621 osôb) a 14,18 % má 65 a viac (133 osôb); z toho vyplýva index závislosti približne 51 závislých na 100 osôb v produktívnom veku. Národnostné zloženie je veľmi homogénne: 98 % obyvateľov sa hlási k slovenskej národnosti (919 osôb), 1 % neuviedlo národnosť (9 osôb) a 1 % tvorí maďarská národnosť (9 osôb).

III.3.2 Sídla

Muránska Dlhá Lúka je podhorská obec v okrese Revúca (Banskobystrický kraj) na okraji Národného parku Muránska planina. Má katastrálne územie s rozlohou 18,7 km², leží v nadmorskej výške približne 343 m a prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1357. Najbližším mestom je Revúca – okresné sídlo v juhovýchodnej časti Slovenského rudohoria, na rozhraní Revúckej vrchoviny a Stolických vrchov, v strede historického Gemera. Okres Revúca sa nachádza na východe Banskobystrického kraja, susedí s okresmi Rožňava, Brezno a Rimavská Sobota a tvorí ho 42 obcí, z toho 3 mestá.

III.3.3 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Okolie Revúcej sa nachádza v členitom podhorskom území, čo nevytvára priaznivé podmienky pre rastlinnú výrobu. Región patrí medzi poľnohospodársky slabo využívané oblasti v rámci SR. Pôda sa využíva najmä ako trvalé trávnaté porasty. Živočíšna výroba je zameraná na chov hovädzieho dobytku a oviec. V Revúcej hospodária 2 poľnohospodárske družstvá, 4 spoločnosti s ručením obmedzeným v oblasti poľnohospodárskej výroby a 14 súkromne hospodáriacich roľníkov. Rozsah lesného pôdneho fondu a lesov na území okolia Revúcej predstavuje až 65,4% z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. V ťažbe dreva prevládajú listnaté stromy (76%). Lesy obhospodaruje štátny podnik Lesy SR prostredníctvom Odštepného závodu Revúca a Mestské lesy Revúca, s.r.o.

III.3.4 Priemysel

V okolí sú prevažnej väčšine zastúpené priemyselné odvetvia ako drevovýroba, maloobchod, oprava a údržba motorových vozidiel, predaj, služby, výroba a účtovníctvo. Medzi najväčších zamestnávateľov s uvedeným počtom zamestnancov patrí Nemocnica s poliklinikou, n.o. Revúca a Mesto Revúca s počtom zamestnancov 200–249. Tretím najväčším zamestnávateľom je COOP JEDNOTA REVÚCA s počtom zamestnancov 150–199. Medzi ďalších väčších zamestnávateľov patria aj základné školy s počtom zamestnancov medzi 50–99. Medzi profitujúce spoločnosti patrí aj spoločnosť REKOS Revúca, s.r.o. Najväčšími zamestnávateľmi mimo mesta Revúca sú SMZ, a.s. Jelšava a Slovmag, a.s. Lubeník. Slovmag a.s. Lubeník sa zaoberá ťažbou a spracovaním magnezitu, ako aj produkciou a predajom žiaruvzdorných výrobkov na báze magnezitu a magnetitu. SMZ a.s. Jelšava patrí k popredným európskym a svetovým producentom sypkých zásaditých žiaruvzdorných materiálov s vlastnou surovinovou základňou. Ložisko patrí k najväčším ložiskám magnezitu na svete a svojou špecifickou mineralógiou predstavuje unikátny zdroj železitej magnézie, používanej na výrobu najkvalitnejších bázických stavív pre cementárne a bázických monolitických hmôt pre oceliarne. REKOS Revúca, s.r.o. je tradičným dlhodobým výrobcom kobercov z umelých vlákien a svoje obchodné aktivity zameriava hlavne na východné trhy. Najviac občanov okresu Revúca je zamestnaných v priemysle a priemyselnej výrobe. Ďalšie početnejšie zastúpenie je vo verejnej správe a vzdelávaní. Najmenej občanov pracuje v doprave a skladovaní.

III.3.5 Doprava a dopravné plochy

III.3.5.1 Cestná doprava

Okres Revúca leží v juhovýchodnej časti Banskobystrického kraja. Poloha mesta v rámci okresu je z hľadiska dopravy nevýhodná, pretože leží v jeho severnej časti mimo hlavného dopravného ťahu. Hlavné prepravné ťahy sú realizované smerom do Banskej Bystrice ako sídla kraja, severným smerom do Popradu a Spišskej Novej Vsi, juhozápadným smerom do Tornale a Rimavskej Soboty a juhovýchodne do Rožňavy a Košíc.

V okrese Revúca je dlhodobo výrazným nedostatkom pre rozvoj okresu zlé pokrytie cestami I. triedy a rýchlostnými cestami. Cestné komunikácie, ktoré tvoria spojnice medzi centrami okresu, sú len regionálneho významu. Na území okresu je 236 km ciest z toho len 7,7 km rýchlostnej cesty a 11,8 km cesty I. triedy, 89 km cesty II. triedy až 127 km III. triedy. Základnú komunikačnú sieť v meste Revúca zabezpečujú cesty:

- II/532 Muráň - Tornaľa, ktorá tvorí hlavnú spojnicu medzi Tornaľou s Revúcou;
- II/531 Muráň - Tisovec spája Revúcu s krajským centrom Banskou Bystricou.

III.3.5.2 Železničná doprava

Čo sa týka železničnej dopravy, v súčasnosti má význam len nákladná doprava, ktorá je prevažne využívaná banským a drevárskym priemyslom. Železničná trať vedie z Plešivca do obce Muráň. Osobná preprava na tejto trati, čo bola posledná lokálna trať na Gemeri, kde ešte premávali vlaky, je od roku 2011 zrušená. Autobusová doprava je taktiež značne obmedzená. Zabezpečovaná je štátnym podnikom Slovenská autobusová doprava Lučenec, a.s., Odštepný závod Rimavská Sobota, prevádzkareň Revúca.

III.3.6 Občianske vybavenie, rekreácia a cestovný ruch

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje Materská škola a Základná škola Muránska Dlhá Lúka (prvý stupeň). Druhý stupeň základnej školy žiaci z obce Muránska Dlhá Lúka absolvujú v blízkej obci Muráň, vzdialenej 4 km alebo v Revúcej (5 km). Štúdium na stredných školách je umožnené v blízkom Tisovci (15 km), Revúcej (5 km), Rimavskej Sobote (45 km) vzdialených od obce. Študenti navštevujú vzdelávacie inštitúcie vysokých škôl v Banskej Bystrici, v Košiciach, v Rimavskej Sobote, v Bratislave. V neďalekom meste Revúca sa nachádzajú: Materská škola - Ul. Vl. Clementisa, Materská škola - Sládkovičova ul., Materská škola – Revúčka, ZŠ Hviezdoslavova 1, Základná škola Ivana Branislava Zocha, Základná škola J. A. Komenského, Špeciálna základná škola, Gymnázium Martina Kukučína, Prvé slovenské literárne gymnázium (zaniklo v roku 2020), Stredná odborná škola, Súkromná stredná odborná škola a Základná umelecká škola.

Cestovný ruch

Okolie Muránskej Dlhej Lúky a Revúcej patrí k najatraktívnejším častiam Národného parku Muránska planina – krasovej náhornej planiny so sieťou značených chodníkov do kaňonovitých dolín (Hrdzáva, Martinova), na vyhliadky (Cigánka) aj k zrúcaninám Muránskeho hradu; výstup sa často kombinuje s prechodom cez Veľkú lúku a infotabuľami o prírode a histórii územia. Populárnym rodinným cieľom je Sysľovisko Biele vody pri Muráni – jedna z najväčších kolónií sysľa pasienkového na Slovensku, prístupná po ľahkej trase a otvorená najmä od marca do konca septembra. Región podporuje pešiu turistiku, cykloturistiku (požičovne bicyklov/e-bikov), prírodovedné vychádzky i nočné pozorovanie hviezd, keďže planina patrí medzi tmavšie územia Slovenska. Východiskovým bodom je správa NP v Revúcej s prehľadom odporúčaných výletov a návštevným poriadkom; miestne aktivity dopĺňajú oddychové zóny v meste.

Zdravotníctvo

Komplexné zdravotné služby v meste Revúca poskytuje nemocnica s poliklinikou. V meste je aj niekoľko lekární.

III.3.7 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

Dominanty obce Muránska Dlhá Lúka tvoria najmä dva historické kostoly a medzivojnová modlitebňa, odrážajúce náboženskú a spoločenskú rôznorodosť, stavebné štýly i remeselnú tradíciu regiónu.

Rímskokatolícky kostol sv. Michala – jednolod'ový gotický kostol zo 14. storočia s polygonálnym uzáverom presbytéria a predstavanou vežou. V 18. storočí a v rokoch 1897 a 1910 prešiel prestavbami. Interiér má zariadenie z prelomu 19.–20. storočia; presbytérium kryje gotická rebrová klenba. Fasády člení sústava oporných pilierov a segmentovo ukončené okná so šambránami, v presbytériu gotické okná s lomeným oblúkom a ostienami. Veža je delená lizénovými rámami, ukončená korunnou rímsou s terčíkom hodín a ihlancovou helmicou.

Evanjelický kostol – tolerančná jednolod'ová stavba z roku 1787 s polkruhovým uzáverom presbytéria a predstavanou vežou (veža z roku 1863). Interiér je zaklenutý pruskými klenbami, zariadenie pochádza z 20. storočia. Hladké fasády narúšajú segmentovo ukončené okná; veža je členená kordónovými rímsami a pilastrami, s korunnou rímsou, terčíkom a ihlancovou helmicou s laternou.

Modlitebňa Bratskej jednoty baptistov – jednoduchá sakrálna stavba z roku 1938, reprezentujúca moderné medzivojnové náboženské staviteľstvo v obci.

III.3.8 Archeologické náleziská

Priamo v záujmovom území navrhovanej činnosti nie je známa významná koncentrácia archeologického náleziska.

III.3.9 Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na posudzovanom území a v jeho užšom okolí sa nenachádzajú paleontologické náleziská ani iné významné geologické lokality.

III.3.10 Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomickej a sociálnej situácie, výživových návykov, životného štýlu, úrovne zdravotníckej starostlivosti, ako aj životného prostredia.

Vplyv znečisteného prostredia na zdravie ľudí je doteraz len málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v nasledovných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva:

- stredná dĺžka života pri narodení,
- celková úmrtnosť (mortalita),
- dojčenská a novorodenecká (perinatálna) úmrtnosť,
- počet rizikových tehotenstiev a počet narodených s vrodenými vývojovými vadami,
- štruktúra príčin smrti,
- počet alergických, fajčiarskych, kardiovaskulárnych a onkologických ochorení,
- stav hygienickej situácie,
- šírenie toxikománie, alkoholizmu a fajčenia,
- stav pracovnej neschopnosti a invalidity,

- choroby z povolania a profesionálne otravy.

Na zdravie človeka vplýva, okrem bezprostredného životného prostredia aj celý rad faktorov subjektívnej povahy, ako sú medziľudské vzťahy, stravovacie návyky, fajčenie, alkoholizmus, celkový spôsob života, sociálna úroveň a ďalšie významné vplyvy vrátane užívania drog a liečiv. Významný vplyv má tiež zníženie pohybu, nedostatok biologicky významných zložiek vo výžive, ale aj dedičné príčiny a iné. Zvyšuje sa tým predpoklad výskytu najmä civilizačných ochorení.

Ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života. Po roku 1991 stredná dĺžka života u mužov dosiahla na Slovensku hodnotu 68,4 roka, u žien 76,3. Najvyššia úmrtnosť je na choroby obehovej sústavy, nádorové ochorenia, choroby dýchacej sústavy, poranenia, otravy a choroby tráviacej sústavy.

III.3.11 Ovzdušie

Emisná situácia

Na znečisťovaní ovzdušia sa v najväčšej miere podieľa priemyselná výroba, vysoká intenzita cestnej dopravy a výroba a rozvoj elektriny, plynu a vody. V okrese Revúca sa nachádza 76 evidovaných zdrojov znečisťovania ovzdušia, z toho 5 veľkých. Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia majú Slovenské magnezitové závody v Jelšave a v Lubeníku a drobné lokálne vykurovacie systémy, ktoré sú prevažne plynofikované.

Na území okresu by sme mohli vymedziť aj malé zdroje znečistenia, hlavne tam, kde obce nie sú plynofikované. Z celkového počtu 42 obcí je plynofikovaných 23, zvyšných 19 plynofikáciu nemá (SPP, 2018). K znečisteniu ovzdušia v okrese Revúca negatívne prispieva aj automobilová doprava, ktorej intenzita neustále narastá. Je to dané vysokou frekvenciou dopravy na rýchlostnej ceste R2, na cestách I. a II. triedy. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

Na znečisťovaní ovzdušia v meste sa podieľajú emisie z kotolní priemyselných podnikov a domovej správy, zariadení občianskej vybavenosti, z lokálneho kúrenia v rodinných domoch a z dopravy. Automobilová doprava produkuje najmä CO, NO_x a toxické škodliviny. Ďalšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia je aj SLOVMAG, a.s. Lubeník a SMZ a.s., Jelšava, ktoré sa nachádzajú juhovýchodne vo vzdialenosti 6 km a 14 km od mesta Revúca. Pod pojmom emisia sa rozumie každé priame alebo nepriame vypustenie znečisťujúcej látky do ovzdušia. Najväčší podiel v rámci tuhých znečisťujúcich látok (TZL) tvoria dve hlavné skupiny:

- PM₁₀ sú častice, ktoré ľahko prenikajú do pľúcnych tkanív a spôsobujú zdravotné problémy v oblasti srdcovo-cievnej a dýchacej sústavy. Zdrojom PM₁₀ častíc je zvířený prach z ciest, priemyselných závodov, spaľovanie tuhých látok či výfukové plyny z motorových vozidiel.
- PM_{2,5}, podobne ako PM₁₀, majú negatívny efekt na ľudské zdravie a hlavne na dýchacie cesty. Ich zdrojom sú všetky druhy spaľovacích procesov, vrátane obytného spaľovania dreva, lesných požiarov, elektrárne, procesy v poľnohospodárstve, automobilová doprava atď.

V centre mesta Revúca, vo vonkajších priestoroch Mestského úradu, boli v roku 2021 nainštalované 2 meracie zariadenia na sledovanie častíc PM₁₀ a PM_{2,5}. Vďaka týmto meračom môže odborná verejnosť ako aj miestne obyvateľstvo sledovať aktuálne znečistenie ovzdušia.

K základným znečisťujúcim látkam patria oxid siričitý (SO₂), oxidy dusíka (NO_x) a oxid uhoľnatý (CO). Oxid siričitý (SO₂) je plynná látka, ktorá pôsobí dráždivo na sliznice dýchacích ciest a na očné spojivky. Zdrojom sú výfukové plynné spaľovacie motory a vzniká aj pri spaľovaní fosílnych palív alebo pri spracovávaní rúd obsahujúcich síru.

Oxidy dusíka (NO_x) vznikajú v technických zariadeniach, v ktorých dochádza k spaľovaniu vo vzduchu za vysokých teplôt, sú taktiež súčasťou výfukových plynov. Oxidy dusíka môžu spôsobiť mierne až ťažké zápaly priedušiek alebo pľúc a taktiež sa podieľajú na poškodzovaní ozónovej vrstvy Zeme, okysľovaní dažďových zrážok a tvorbe smogu.

Oxid uhoľnatý (CO) je produktom spaľovania z priemyselných pecí, kotlov a iných technologických zariadení spaľujúcich plynné, kvapalné a tuhé palivá, a je najškodlivejšou zložkou výfukových plynov. Hlavný negatívny efekt CO spočíva v blokovaní prísunu kyslíka ku tkanivám. Klasickými príznakmi otravy CO sú bolesti hlavy a závrat, srdcové problémy a malátnosť. V produkcii oxidu uhoľnatého môžeme v sledovanom období vidieť nárast vo všetkých oblastiach.

Tabuľka 2 Emisie zo stacionárnych zdrojov znečistenia v okrese Revúca za roky 2024 (NEIS)

Rok	Názov okresu	Tuhé znečisťujúce látky (TZL)	Oxid siričitý	Oxidy dusíka (NO _x)	Oxid uhoľnatý (CO)	Organické látky
2024	Revúca	16,353	33,078	412,056	257,075	34,755

III.3.12 Povrchové a podzemné vody

III.3.12.1 Znečistenie povrchových vôd

Posudzované územie patrí do povodia Slanej a je odvodňované riekou Slanou. Len severozápadný výbežok okresu patrí do povodia Hrona a je odvodňovaný riekou Hronec. Pri povrchových vodách sa hodnotí ekologický a chemický stav a kvalita vody. Do hodnotenia ekologického stavu patria nasledovné prvky kvality rozdelené do 3 skupín:

- biologické prvky kvality (BPK): benthické bezstavovce; fyto bentos a makrofity; fytoplanktón; ryby,
- fyzikálno-chemické prvky kvality (FCHPK): všeobecné FCH ukazovatele; 26 škodlivých a obzvlášť škodlivých látok relevantných pre SR,
- hydromorfologické prvky kvality (HMPK).

Výsledné hodnotenie sa určuje v piatich triedach kvality: veľmi dobrý (1), dobrý (2), priemerný (3), zlý (4), veľmi zlý (5). Pri chemickom stave sa hodnotia prioritné látky a nebezpečné látky. Výsledky hodnotenia sa kategorizujú v dvoch triedach: dosahuje (D) a nedosahuje (ND) dobrý chemický stav.

III.3.12.2 Znečistenie podzemných vôd

Hydrogeologické pomery podrobne popisuje Plán manažmentu čiastkového povodia Slanej, (MŽP SR, 2009): V kryštaliniku Stolických vrchov a Revúckej vrchoviny sú pre obeh podzemných vôd v granitoidných horninách proterozoika a paleozoika významné otvorené a hlbšie siahajúce systémy puklín, predovšetkým v tektonicky porušených oblastiach. Väčšina prameňov dosahuje veľmi nízke

výdatnosti medzi 0,01 – 0,10 l.s⁻¹. Na oblasti väčšej rozpukanosti granitoidov a tektonicky porušené oblasti sú viazané pramene s výdatnosťou 0,10 – 1,00 l.s⁻¹.

Mladšie paleozoikum, tvorené karbónom a permom je z hydrogeologického hľadiska ako celok tiež málo zvodnené a nevýznamné. Mezozoický stredno až vrchnotriasový karbonatický komplex príkrovovej trosky Muránskej planiny s mocnosťou 500 – 1 500 m je ako celok dobre priepustný a predstavuje typický planinový kras s vyvinutými povrchovými aj podzemnými krasovými formami. Bohatšie zásoby vôd kvartérnych náplavov rieky Muráň v jej strednom toku, hlavne medzi Muránskou Dlhou Lúkou – Revúcou (podložie kvartérnych sedimentov tvoria horniny kryštalinika) a Ľubeníkom – Jelšavou (podložie kvartérnych sedimentov tvoria horniny paleozoika), sú spôsobené prítokom bohatých prameňov (priemerné výdatnosti nad 100,0 l.s⁻¹) mezozoika z jej hornej časti (nad obcou Muráň). V Rimavskej kotline vulkanické karbonátové horniny, ktoré sa nachádzajú v podloží sedimentárneho neogénu, majú infiltračné oblasti na severovýchode, kde vystupujú na povrch. Výstup takejto podložnej štruktúry je aj pri Tornali, kde v oblasti Kráľika vyviera z týchto podložných karbonátov prameň (do malého jazierka) o výdatnosti cca 45,0 l.s⁻¹.

Sedimenty ktoré tvoria čízske súvrstvie, panické vrstvy (majú najväčšie plošné zastúpenie na povrchu dolného toku Slanej), vzhľadom na svoje litologické zloženie (morské, pelitické sedimenty), sú slabo priepustné, až nepriepustné a z hľadiska možnosti získania podzemných vôd pre pitné účely neperspektívne. Horizont vulkanoklastických hornín zastupuje pokoradzské súvrstvie, budované epiklastikami a pyroklastikami amfibolicko - pyroxenických andezitov. Súvrstvie je súvislejšie rozšírené v severnej časti kotliny. Pokoradzské súvrstvie ako celok sa vyznačuje puklinovo – pórovou priepustnosťou. Odvodňované je puklinovými prameňmi s výdatnosťou do 0,5 l.s⁻¹.

III.3.13 Pôdy a znečistenie horninového prostredia

Chemická degradácia

Vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy pochádzajúcich z prírodných a antropických zdrojov, dochádza ku chemickej degradácii pôd. Určitá koncentrácia týchto látok pôsobí škodlivo na pôdy a vyvoláva zmeny jej vlastností, negatívne ovplyvňuje jej produkčný potenciál, znižuje hodnotu dopestovaných plodín a taktiež môže negatívne vplývať na vodu, atmosféru a na zdravie ľudí a zvierat. K najzávažnejšej degradácii pôdy patrí kontaminácia pôd ťažkými kovmi a organickými polutantami, acidifikácia, alkalizácia a salinizácia pôdy. Monitoring pôd zabezpečuje Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôd. Sústreďuje sa na monitoring tých prvkov, ktoré sú rizikové z hľadiska bioty ako i zdravia človeka. Limitné hodnoty rizikových prvkov v poľnohospodárskej pôde pre prvky As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Se, Zn, F sú uvedené v zákone o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Monitorovacia sieť v záujmovom území je pomerne riedka, takže hodnotenie doplnené na základe publikácií Granec, Šurina, 1999 a Atlas krajiny SR, 2002 v ktorých boli vytvorené priestorové priemety kontaminácie pôd jednotlivými rizikovými prvkami a pôdy boli zatriedené do nasledovných kategórií:

- 0 – nekontaminované pôdy,
- A, A1 – rizikové pôdy,
- B – kontaminované pôdy,
- C – silne kontaminované pôdy.

Južná, kotlinová časť širšieho okolia posudzovaného územia leží v zóne nekontaminovanej pôdy s obsahom všetkých hodnotených rizikových látok pod limitom A (pre celkový obsah prvku), resp. A1 (pre obsah prvku 2M HNO₃, resp. 2M HCl). Pôdy v severnej horskej časti širšieho okolia posudzovaného územia sú zaradené do kategórie A, A1, teda pôdy rizikové, s možným negatívnym vplyvom na životné prostredie, čo znamená, že obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit A, A1, až po limit B. Vyšší obsah kontaminujúcich látok v pôde môže byť spôsobený prirodzene zvýšeným obsahom prvkov vplyvom geochemických anomálií (napr. v okolí rudných ložísk), vplyvom emisií pochádzajúcich z regionálnych zdrojov znečistenia (rôzne druhy priemyslu a teplárne). Kontaminované až silne kontaminované pôdy sa nachádzajú len v oblasti Magnezitoviec a Muránskej Lehoty a jedná sa o kontamináciu arzénom. Oblasť doliny Muráňa od Revúcej až po Licince je výrazne postihnutá kontamináciou MgCO₃.

Zhutnenie pôdy

Kompakcia je významný proces fyzikálnej degradácie pôdy, ktorý ovplyvňuje produkčnú funkciu pôdy, ale aj jej náchylnosť na iné degradačné procesy pôdy a krajiny (erózia pôdy, záplavy). Náchylnosť pôdy na zhutnenie môže byť podmienená primárne alebo sekundárne. Primárne zhutnenie je podmienené genetickými vlastnosťami pôdy. Trpia ním všetky ťažké pôdy (ílovitohlinité, ílovité, íly), ako aj pôdy s mramorovanými a iluviálnymi luvickými horizontmi (pseudogleje, luvizeme). Sekundárne (technogénne) zhutnenie je spôsobené činnosťou človeka, a to priamo - vplyvom tlaku kolies poľnohospodárskych mechanizmov, alebo nepriamo – znižovaním odolnosti pôd voči zhutneniu nesprávnym hospodárením (nedostatočným organickým hnojením, nevhodným sortimentom hnojív, nedodržiavaním biologicky vyvážených osevných postupov, spôsobov a podmienok obhospodarovania, a pod.). Podľa údajov NPPC je takmer 48 % poľnohospodárskej pôdy náchylnej na zhutnenie, pričom kompakciou rôzneho stupňa sú ohrozené hlavne pôdy v kotlinovej časti širšieho okolia posudzovaného územia. Primárnou kompakciou sú ohrozené hlavne pseudogleje a luvizeme a ťažšie hnedozeme v južnej časti širšieho okolia posudzovaného územia (RÚSES Revúca).

Kontaminácia pôd je iba lokálne na vyššej úrovni. Odolnosť pôd proti intoxikácii kyslou skupinou rizikových kovov je slabá. Odolnosť pôdy proti kompaktii je stredná až silná. Väčšinu územia zaberajú pôdy stredne náchylné na acidifikáciu, majú vyššiu pufracnú schopnosť. Potenciálna tvorba dusičnanov v poľnohospodárskych pôdach je nízka.

Z charakteru doterajšieho využívania územia a jeho okolia činnosti a z geologickej stavby územia nevyplývajú také dopady, ktoré by závažným spôsobom ovplyvňovali kvalitu a stav horninového prostredia.

III.3.14 Radónové riziko

Radónové riziko predstavuje prirodzenú rádioaktivitu hornín, ktorá je podmienená prítomnosťou prvkov K, U a Th, ktoré emitujú gama žiarenie a podmieňujú vonkajšie ožiarenie. V závislosti na objemovej aktivite radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti pôdy možno územie Slovenskej republiky rozdeliť do troch skupín podľa výšky radónového rizika s nasledovným pomerom: 53 % nízke, 46,7 % stredné a len 0,3 % SR s vysokým radónovým rizikom.

Postup stanovenia objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti základových pôd stavebného pozemku sa pri prístavbe navrhovaných objektov podľa vyhlášky MZ SR č.528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia

vyžaduje. Prírodnú rádioaktivitu možno definovať ako rádioaktivitu spôsobenú prírodnými rádionuklidmi, ktoré vznikli alebo trvale vznikajú nezávisle na ľudskej činnosti.

Z celkového rádioaktívneho žiarenia, ktoré voľne pôsobí na obyvateľstvo, viac ako dve tretiny tvoria prírodné rádioaktívne zdroje. Prírodná rádioaktivita hornín je podmienená prítomnosťou uránu, bóru a draslíka. Problematika radiačnej záťaže obyvateľstva je v posledných rokoch vo svete i v Slovenskej republike predmetom zvýšenej pozornosti. Dôvodom je značná radiačná záťaž podmienená umelými i prírodnými zdrojmi a nové poznatky hodnotenia ionizujúceho žiarenia.

Základnými kritériami pre hodnotenie radónového rizika základových pôd sú objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosť základových pôd. Z výsledkov regionálnych meraní radónu vyplýva, že v riešenom území ide prevažne o stredné, menej nízke radónové riziko.

III.3.15 Environmentálne záťaže

V okolí navrhovanej činnosti sú evidované tieto environmentálne záťaže:

1. Názov EZ: RA (1799)/Revúca – skládka pri Muráni

Názov lokality: skládka pri Muráni

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 – 65)

Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž

2. Názov EZ: RA (1796)/Revúca – areál bývalého Sklotexu

Názov lokality: areál bývalého Sklotexu

Druh činnosti: energetika

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 – 65)

Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž

3. Názov EZ: RA (1797)/Revúca – Peklo – Lesy SR

Názov lokality: Peklo – Lesy SR –

Druh činnosti: skladovanie a distribúcia PHM a mazadiel

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 – 65)

Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž

4. Názov EZ: RA (006)/Revúca ČS PHM

Názov lokality: ČS PHM

Druh činnosti: čerpacia stanica PHM

Registrovaná ako: C Sanovaná/rekultivovaná lokalita

Priamo na posudzovanom území sa nenachádza žiadna registrovaná EZ.

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie

IV.1 Požiadavky na vstupy

Požiadavky na vstupy aj údaje o výstupoch sú prezentované pre realizačný variant a nulový variant, tzv. stav kedy by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

IV.1.1 Záber pôdy

Umiestnenie navrhovanej činnosti je nasledovné:

Kraj:	Banskobystrický kraj
Okres:	Revúca
Obec:	Muránska Dlhá Lúka
Katastrálne územie:	Muránska Dlhá Lúka
Parcelné čísla:	KN-C: 1852/1, 2014/1, 2014/4, 2014/5, 2014/7, 2014/8, 2014/9, 2014/10, 2014/11, 2014/12, 2014/25, 2014/26, 2014/27, 2014/28, 2014/29, 2014/30, 2014/31, 2014/32, 2014/33, 2014/34, 2014/35, 2098/1, 2098/3

Navrhovaná činnosť sa nachádza v okrese Revúca, obci Muránska Dlhá Lúka v k.ú. Muránska Dlhá Lúka, priamo v areáli farmy v Stredisku Muránska Dlhá Lúka v zastavanom území obce. Pozemok strediska je v katastri vedený ako „zastavaná plocha a nádvorie“ a využívaný ako „Pozemok, na ktorom je dvor“, „Lesný pozemok“ využívaný ako „Pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti“ a „Trvalý trávny porast“ využívaný ako „Pozemok lúky a pasienky, trvalo porastený trávami alebo pozemok dočasne nevyužívaný pre trvalý trávny porast“. Stavba dojárne a hnojiska prebehne na pozemku vedenom ako „zastavaná plocha a nádvorie. Najbližší rodinný dom sa nachádza približne 100 m od strediska, zatiaľ čo súvislá obytná zástavba obce je vzdialená približne 300 m. Stredisko Muránska Dlhá Lúka je napojené na cestu II. triedy č. 532 (II/532) prostredníctvom existujúceho napojenia.

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Pôda – záber pôdy
Navrhovaná činnosť si svojou realizáciou nevyžaduje nový záber poľnohospodárskej pôdy alebo lesného pozemku. Stavba dojárne a hnojiska prebehne na pozemku vedenom ako „zastavaná plocha a nádvorie“ Navrhovaná činnosť nebude v tomto ohľade odlišná od nulového variantu.	

IV.1.2 Voda

V čase výstavby stavebných objektov a inštalácie potrebného vybavenia bude spotreba pitnej vody viazaná prevažne na spotrebu vody stavebným personálom pre sociálne a pitné účely. Spotreba úžitkovej vody bude v tejto etape významne minimalizovaná, napríklad preferovaním dovozu mokrych zmesí (betónov), využitím prefabrikátov a pod.. Zariadenia samotnej prevádzky budú dodávané vo forme jednotlivých komponentov a montované priamo na mieste, pričom si ich inštalácia nebude vyžadovať spotrebu vody nad bežný rámec. Priemerná denná potreba úžitkovej vody pre účely

výstavby sa tak bude meniť aj v závislosti na etape realizácie. Zdrojom vody v prevádzke zostáva obecný vodovod. Prívod vody do areálu je riešený samostatnou vodovodnou prípojkou z potrubia DN 80 v dĺžke približne 330 m, napojenou vo vodovodnej šachte na rozvodný vodovodný rad v obci. Voda bude využívaná najmä na napájanie oviec a chod dojárne, v menšom rozsahu na bežnú hygienu pracovníkov. Chov prebieha suchou metódou, bez mokrých oplachov ustajňovacích priestorov. Súčasná ročná spotreba vody je približne 600 m³ a bude sa primerane zvyšovať v závislosti od nárastu počtu zvierat. Predpokladaná spotreba po modernizácii strediska a rozšírení kapacity chovu do 1 990 ks oviec je približne 7 500 m³/rok, čo predstavuje priemernú dennú spotrebu cca 20,5 m³/deň.

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Spotreba vody
Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zvýšeniu spotreby vody v dôsledku nárastu počtu zvierat a doplnením technológie dojárne vrátane sociálneho zariadenia. V prípade nulového variantu k zvýšenej spotrebe vody nedôjde.	

IV.1.3 Suroviny

Počas realizácie stavby dojárne, rekonštrukcie existujúcich (pôvodných) hál a stavby hnojoviska dôjde prirodzene k dočasnému navýšeniu spotreby stavebných materiálov (najmä betón, oceľové prvky, izolácie, a pod.). Ide však o jednorazové vstupy viazané výlučne na stavebnú činnosť, nie o trvalé surovinové nároky prevádzky.

Počas prevádzky strediska chovu oviec budú základnými surovinami najmä krmivá a podstielkový materiál. Po rozšírení kapacity do 1 990 ks oviec sa predpokladá ročná spotreba približne 350 ton sena, 700 ton senáže, 85 ton jadrových krmív a asi 230 ton slamy, pri efektívnejšom hospodárení s podstielkou. Všetky suroviny používané počas prevádzky majú poľnohospodársky charakter a sú bežne využívané v živočíšnej výrobe. Okrem toho budú využívané aj veterinárne liečivá a dezinfekčné prípravky, ktorých spotreba sa bude riadiť aktuálnym zdravotným stavom stáda a veterinárnym plánom.

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Suroviny
Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k vyššej spotrebe surovín v súvislosti s rozšírením chovu. S ohľadom na charakter činnosti, pôjde o poľnohospodársky materiál. V prípade nulového variantu k navýšeniu spotreby surovín nedôjde.	

IV.1.4 Energetické zdroje

Počas realizácie výstavby dojárne a súvisiacich stavebných úprav dôjde krátkodobu k zvýšeniu odberu elektrickej energie, a to najmä v súvislosti s prevádzkou stavebných mechanizmov a technologického vybavenia staveniska. Ide o dočasný stav viazaný výlučne na obdobie realizácie stavby, ktorý nebude mať vplyv na dlhodobé energetické nároky prevádzky.

Po modernizácii strediska a navýšení kapacity chovu do 1 990 kusov oviec sa očakáva nárast spotreby elektrickej energie približne na 2 600 kWh/rok. Ide o relatívne nízke množstvo energie, ktoré bude plne pokryté existujúcou sieťovou prípojkou bez potreby novej trafostanice alebo významného

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026

posilnenia distribučnej infraštruktúry. Energetické potreby budú zabezpečené z existujúcej elektrickej distribučnej siete.

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Energetické zdroje
Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k vyššej spotrebe elektrickej energie. Energetické potreby budú zabezpečené z existujúcej elektrickej distribučnej siete. V prípade nulového variantu k navýšeniu spotreby energie nedôjde.	

IV.1.5 Plyn a zásobovanie teplom

V areáli navrhovanej prevádzky sa neuvažuje s využívaním zemného plynu. Zásobovanie teplom bude zabezpečené výhradne prostredníctvom kotla na tuhé palivo – palivové drevo.

Tepelná energia bude využívaná na vykurovanie priestorov dojárne a sociálnych zariadení. Na tento účel je v objekte navrhnutá samostatná kotolňa, ktorá zabezpečí požadovanú potrebu tepla pre uvedené priestory.

Ročná potreba tepla sa odhaduje na cca 25 000 kWh. Zdrojom tepla bude kotol na palivové drevo s menovitým tepelným výkonom približne 16 kW (menovitý tepelný príkon do 30 kW), umiestnený v miestnosti kotolne. Odhadovaná ročná spotreba palivového dreva predstavuje približne 9 ton.

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Plyn a zásobovanie teplom
Realizáciou navrhovanej činnosti sa zabezpečí zásobovanie teplom budovy dojárne a sociálneho zariadenia prostredníctvom kotla na drevo. V nulovom variante by k potrebe dodávky tepla nedošlo, keďže výstavba dojárne ani súvisiacich objektov by nebola realizovaná.	

IV.1.6 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Počas realizácie stavebných prác (výstavba dojárne, hnojiska a rekonštrukcia existujúcich hál) dôjde dočasne k zvýšeniu intenzity dopravy a k nárastu počtu prejazdov stavebných strojov a nákladných vozidiel. Zvýšené dopravné zaťaženie bude súvisieť najmä s dovozom stavebných materiálov, technologických prvkov, odvozom zeminy a stavebného odpadu a s pohybom mechanizácie v areáli. Ide však o časovo obmedzený stav viazaný na obdobie výstavby a po ukončení stavebných prác sa dopravný režim vráti na úroveň zodpovedajúcu bežnej prevádzke strediska.

Po modernizácii strediska a navýšení kapacity chovu oviec sa režim dopravy zásadne nemení, avšak v dôsledku vyššej spotreby krmív najmä sena sa pri náraste prepravovaných tonáží predpokladá aj mierne zvýšenie počtu jázď. Základné dopravné toky zostávajú rovnaké: krmivá a podstielka sa budú dovážať po existujúcich trasách približne raz týždenne, pričom pri väčších objemoch sa bude podľa potreby zvyšovať frekvencia závozov alebo nasadzovať vozidlá s vyššou nosnosťou. Tuhý hnoj sa bude odvážať plánovane minimálne dvakrát ročne na hnojisko, nárast množstva sa pokryje buď väčšou nosnosťou súprav, alebo zvýšením počtu jázď. Odvoz a príjazdy zvierat prebehnú spravidla raz ročne podľa chovateľského kalendára. Pre štyroch zamestnancov ostávajú parkovacie a manipulačné plochy bez zmeny a krátkodobé státie pre zásobovanie bude riešené pri halách mimo pohybu zvierat.

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Dopravné zaťaženie
Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k miernemu navýšeniu dopravného zaťaženia na	

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Dopravné zaťaženie
miestnych komunikáciách, najmä v dôsledku vyššej spotreby krmív a zvýšeného objemu vyvázaného tuhého hnoja. V prípade, že sa navrhovaná činnosť nebude realizovať nedôjde k uvedenému nárastu dopravného zaťaženia.	

IV.1.7 Nároky na pracovné sily

Po modernizácii strediska a navýšení kapacity chovu si navrhovaná činnosť pravdepodobne nevyžiada nárast počtu zamestnancov. Prevádzka bude zabezpečená existujúcim tímom 4 pracovníkov, ktorí pokrývajú ustajnenie, kŕmenie, dojenie, napájanie, manipuláciu s podstielkou a hnojom, bežnú údržbu a obsluhu mechanizácie.

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Pracovné sily
Navrhovaná činnosť nebude v tomto ohľade odlišná od nulového variantu.	

IV.2 Údaje o výstupoch

Požiadavky na vstupy aj údaje o výstupoch sú prezentované pre realizačný variant a nulový variant, tzn. stav kedy by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

IV.2.1 Emisie do ovzdušia

Počas výstavby navrhovanej činnosti samotná stavebná činnosť (najmä zemné práce) a doprava sa budú podieľať na znečisťovaní ovzdušia. Primárnymi znečisťujúcimi látkami sú výfukové plyny (najmä CO₂, NO_x, NO₃, CO, CH_x, SO₂, O₃). Činnosťou stavebných mechanizmov sa do prostredia dostanú najmä prachové častice. Vplyv prachových častíc ďalej môže byť efektívne eliminovaný opatreniami prijatými na stavbe (udržiavanie vhodného stavu ciest, čistenie ciest a stavebných mechanizmov, kropenie vodou,...).

Počas realizácie stavebných prác dôjde k časovo obmedzenému a lokálnemu zaťaženiu ovzdušia emisiami zo spaľovacích motorov nákladných automobilov a stavebnej techniky v súvislosti s dopravou jednotlivých častí technologického zariadenia na miesto určenia. Emisie počas výstavby navrhovanej činnosti možno rozdeliť nasledovne:

- *Bodové zdroje* znečistenia počas výstavby sa nepredpokladajú.
- *Líniové zdroje* znečistenia budú spôsobované činnosťou stavebnej techniky, pri terénnych úpravách staveniska, navážaní stavebného materiálu a podobne. Odhad emisií z líniových zdrojov v celej etape výstavby nie je možné spoľahlivo predikovať.
- *Plošné zdroje* – za dočasný plošný zdroj znečistenia je možné považovať vlastný priestor staveniska, ktorý môže byť zdrojom sekundárnej prašnosti. Jedná sa predovšetkým o niektoré druhy prác – napr. skrývkové práce, či dočasné skládky sypkých materiálov. Pre tieto zdroje s ohľadom na ich charakter je obtiažne stanoviť množstvo emitujúcich látok, či dobu ich pôsobenia.

Dodávateľ stavby zaistí účinnú techniku na čistenie komunikácií a vykonávanie riadnej údržby a zjazdnosti ním využívaných prístupových ciest po celú dobu realizačných prác.

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026

Aktuálna prevádzka chovu oviec je podľa prílohy č. 1 Vyhlášky 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia zaradená medzi malé zdroje znečisťovania ovzdušia.

6	Ostatný priemysel a zariadenia
6.12.	Chov hospodárskych zvierat s projektovaným počtom chovných miest: f) ovce $\geq 2\,000$ stredný zdroj Maximálna kapacita chovu bude 1 990 ks – malý zdroj

Navrhovaná činnosť – navýšenie kapacity chovu zo súčasných 510 ks na maximálne 1 990 ks – nemení kategorizáciu zdroja a stále pôjde o malý zdroj znečisťovania ovzdušia. Charakter technológie ani spôsob ustajnenia zvierat (hlboká podstielka, pravidelné vyhrňovanie a odvoz tuhého hnoja) sa nemení. Emisie do ovzdušia budú aj naďalej predstavovať predovšetkým amoniak, metán a pachové látky uvoľňované z podstielky a hnoja, pričom rozsah týchto emisií bude priamo úmerný počtu zvierat. Rozšírenie chovu oviec nemá dopad na emisné limity, keďže pre chov oviec nie sú určené.

Tab. 1 Všeobecné emisné faktory pre amoniak NH₃ v kg na zviera a rok podľa Vestníku Všeobecné emisné závislosti a všeobecné emisné faktory pre vybrané technológie a zariadenia

Druh a kategória zvierat	Ustajnenie	Sklad mimo ustajnenia	Povrchová aplikácia hnoja	Pasenie	Celkové emisie
Emisný faktor NH₃ v kg/(zviera × rok)					
Hovädzí dobytok					
- dojnice	8,7	3,8	12,1	3,9	28,5
- ostatný dobytok	4,4	1,9	6	2	14,3
Ošipané					
- výkrm	2,89	0,85	2,65		6,39
- prasnice	7,43	2,18	6,82		16,43
Ovce	0,24		0,22	0,88	1,34
Kone	2,9		2,2	2,9	8
Hydina					
- nosnice	0,19	0,03	0,15		0,37
- brojler	0,15	0,02	0,11		0,28
- ostatná hydina	0,48	0,06	0,38		0,92
Kožušinové zvieratá	0,6		1,09		1,69

Emisie do ovzdušia v navrhovanej prevádzke budú vznikať aj v súvislosti s výrobou tepla na vykurovanie dojárne a sociálnych zariadení. Zdrojom tepla bude kotol na palivové drevo umiestnený v kotolni objektu. Predpokladaná potreba tepla je približne 16 kW, pričom ročná potreba tepla dosahuje cca 25 000 kWh. Navrhovaná kotolňa má menovitý tepelný výkon približne 16 kW (menovitý tepelný príkon do 30 kW). Podľa prílohy č. 1 Vyhlášky č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia je zaradený medzi malé zdroje znečisťovania ovzdušia. Prevádzka zdroja bude sezónna, viazaná na vykurovacie obdobie, pričom vzhľadom na nízky inštalovaný výkon, charakter paliva a rozsah prevádzky sa neočakáva významný negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia v území. Odhadovaná ročná spotreba palivového dreva predstavuje približne 9 ton.

1	1 PALIVOVO-ENERGETICKÝ PRIEMYSEL
1.1	Technologické celky obsahujúce spaľovacie zariadenia vrátane plynových turbín a

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026

	stacionárnych piestových spaľovacích motorov, s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom v MW $\geq 0,3$ stredný zdroj Navrhovaný kotol na drevo bude s menovitým príkon do 30 kW (0,03 MW) – malý zdroj
--	---

Súčasťou vplyvov na ovzdušie sú aj pachové látky vznikajúce pri chove oviec a manipulácii s maštalným hnojom, ktorých charakter, zdroje a opatrenia na ich minimalizáciu sú podrobne rozpracované v kapitole IV.2.6 Zápach a iné výstupy.

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Ovzdušie
Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde ku zmene kategorizácie zdroja a ostáva malým zdrojom znečistenia ovzdušia z hľadiska kapacity chovu. V rámci modernizácie pribudne kotolňa (malý zdroj) na vykurovanie dojárni a sociálnych zariadení. Rozšírenie chovu oviec nemá dopad na emisné limity, keďže pre chov oviec nie sú určené. V prípade, že sa navrhovaná činnosť nebude realizovať nedôjde k uvedenému nárastu emisií do ovzdušia.	

IV.2.2 Odpadové vody

Počas realizácie stavebných prác sa nepredpokladá vznik odpadových vôd technologického charakteru. Realizácia bude prebiehať bez činností, ktoré by si vyžadovali mokré procesy alebo vypúšťanie znečistených vôd a nevzniknú teda technologické odpadové vody z výstavby. Prípadné vody spojené s bežným sociálnym zázemím pracovníkov (ak bude zriadené) budú riešené dočasným sanitárnym zabezpečením v súlade s platnými predpismi napr. suché mobilné WC, s odvozom a zneškodnením oprávnenou spoločnosťou.

Navrhovaná prevádzka chovu oviec je technologicky riešená systémom hlbkej podstielky a suchou metódou chovu, bez používania mokrych oplachov ustajňovacích a manipulačných priestorov. Z tohto dôvodu nevznikajú technologické odpadové vody z chovu zvierat. Exkrementy sú viazané v podstielkovej slame a vzniká výlučne tuhý maštalný hnoj, ktorý je v pravidelných intervaloch mechanicky vyhrňovaný a následne odvážaný na poľnohospodársku pôdu, kde je aplikovaný v súlade s platnou legislatívou, najmä so zákonom č. 136/2000 Z. z. o hnojivách a zásadami správnej farmárskej praxe.

V prevádzke dojárne a pri sanitácii vznikajú najmä odpadové vody z umývania (so zvyškami mlieka a čistiacich prípadne dezinfekčných prostriedkov) a zo sociálneho zázemia splaškové odpadové vody budú zachytávané v nepriepustnej žumpe a pravidelne vyvážané na čistiareň odpadových vôd (ČOV) oprávnenou organizáciou.

Zrážkové vody zo striech objektov sú odvádzané oddeleným systémom bezpečne mimo ustajňovacích priestorov, bez možnosti ich kontaminácie. Spevnené manipulačné a komunikačné plochy v areáli sú riešené s primeraným pozdĺžnym a priečnym spádom smerom od objektov ustajnenia tak, aby sa zabránilo kontaktu zrážkových vôd s podstielkou alebo s tuhým hnojom. Manipulácia s hnojom prebieha výlučne na spevnených, vodotesných a ľahko čistiteľných plochách, odolných voči agresívnym organickým zlúčeninám, čím sa minimalizuje riziko znečistenia povrchových a podzemných vôd.

Prevádzka je navrhnutá tak, aby nemala nepriaznivý vplyv na vodné pomery v území a aby boli splnené všetky požiadavky na ochranu povrchových a podzemných vôd v zmysle platných právnych predpisov.

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Odpadové vody
V realizačnom variante je chov riešený suchou technológiou na hlbkej podstielke bez mokrých oplachov, preto z ustajnenia nevznikajú technologické odpadové vody a produkuje sa iba tuhý maštalný hnoj. Odpadové vody z dojárne a sociálnych zariadení budú zachytávané v nepriepustnej žumpe a vyvážané na ČOV, pričom zrážkové vody zo striech sú odvádzané mimo zón chovu. V prípade nulového variantu zostáva režim ustajnenia bez podstatných zmien, rozdielom oproti súčasnému stavu je iba dobudovanie dojárne a sociálnych zariadení, s čím je spojený vznik odpadových vôd výlučne z týchto priestorov.	

IV.2.3 Odpady

V zmysle zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, pri modernizácii navrhovanej činnosti sa očakáva vznik nasledovných druhov odpadu. Počas výstavby zariadenia dojárne budú vznikať odpady v súvislosti so stavebnými činnosťami a v súvislosti s inštaláciou technológie. Prehľad všetkých predpokladaných druhov odpadu, ktoré vzniknú vo fáze výstavby je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Tab. 2 Predpokladané druhy odpadov vznikajúce počas výstavby navrhovanej činnosti

Kat. č. odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Predpokladaný spôsob nakladania
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O	R3
15 01 02	Obaly z plastov	O	R3
15 01 03	Obaly z dreva	O	R1
17 01 01	Betón	O	R5
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O	R5
17 02 01	Drevo	O	R1
17 04 05	Železo a oceľ	O	R4
17 04 07	Zmiešané kovy	O	R4
17 04 11	Káble	O	R12

Odvoz a zneškodnenie, resp. zhodnotenie, všetkých vznikajúcich druhov odpadov bude vykonávať zmluvná organizácia, oprávnená na uvedenú činnosť. Odvoz odpadov a následne nakladanie s nimi bude realizovaný v súlade s požiadavkami zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Stavebník, resp. organizácia zabezpečujúca odvoz odpadov je povinná zabrániť úletu odpadov počas prevozu z otvorených automobilov na komunikácii, aby tak nedochádzalo k znečisťovaniu okolia.

Pri prevádzke chovu oviec na hlbkej podstielke vzniká ako hlavný materiálový tok tuhý hnoj (zmes slamy a trusu). Pri navýšení kapacity na 1 990 ks sa predpokladá jeho produkcia približne 750 t/rok (vzťahované na obdobie zimného ustajnenia). Hnoj sa neevduje ako odpad, je priebežne vyhrňaný, zhromažďovaný na hnojisku a následne aplikovaný na poľnohospodársku pôdu v súlade so zákonom č. 136/2000 Z. z. o hnojivách a harmonogramom hnojenia.

Uhynuté zvieratá (kadávery nie sú odpadom) budú bezodkladne oddelené, dočasne zhromažďované v uzatvárateľnom kafilérnom boxe, odvážané oprávnenou osobou a o odvozoch sa bude viesť evidencia.

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA		
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie		marec 2026

Z prevádzky môžu vzniknúť aj bežné odpady (komunálny odpad a triedené zložky) a odpady z údržby mechanizácie (oleje, filtre, akumulátory, pneumatiky), ktoré budú triedené, dočasne zhromažďované v zabezpečených podmienkach a odovzdávané oprávneným spoločnostiam, nebezpečné a veterinárne/hygienické zložky budú vedené oddelene.

Tabuľka 3 Odpady vznikajúce na prevádzke

Kat. č. odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
02 01 06	Zvierací trus, moč a hnoj (vrátane znečistenej slamy), kvapalné odpady, oddelene zhromažďované a spracovávané mimo miesta ich vzniku)	O
13 01 10	Nechlórované minerálne hydraulické oleje	N
13 02 05	Nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje	N
13 02 06	Syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje	N
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	Obaly z plastov	O
15 01 06	Zmiešané obaly	O
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované	N
15 02 03	Absorbenty, filtračné materiály, handry na čistenie a ochranné odevy iné ako uvedené v 15 02 02	O
16 02 13	Vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 13 (odpadové žiarivky)	N
18 02 01	Ostré predmety okrem 18 02 02	O
18 02 02	Odpady živočíšneho pôvodu, ktorých zber a zneškodňovanie podliehajú osobitným požiadavkám z hľadiska prevencie nákazy kategórie	N
20 01 01	Papier a lepenka	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Odpady
Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zvýšenej produkcii odpadových materiálov. Aj v prípade, že sa navrhovaná činnosť nebude realizovať na prevádzke dochádza k produkcii vyššie zmienených odpadov.	

IV.2.4 Hluk a vibrácie

Hluk počas výstavby a rekonštrukcie

Počas realizácie stavebných prác dôjde k dočasnému zvýšeniu hlukovej záťaže a krátkodobému výskytu vibrácií v dotknutom území. Zdrojmi budú najmä stavebné mechanizmy a zariadenia (zemné stroje, nákladné vozidlá a miešačky) a doprava stavebných materiálov. Vibrácie môžu vzniknúť najmä pri zemných a manipulačných prácach, ich rozsah však bude lokálny, krátkodobý a bez trvalých účinkov. Ide o časovo obmedzený stav viazaný výlučne na obdobie výstavby a hlučné práce budú

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026

vykonávané v denných pracovných hodinách a po ukončení stavebných prác hluk aj vibrácie z týchto činností zaniknú.

Hluk počas prevádzky

V bežnej prevádzke hospodárskeho strediska sú hlukové zdroje nízkeho charakteru: technologické dojenie, vnútroareálové presuny mechanizácie, zásobovanie krmivami (cca raz týždenne, pri vyššej kapacite sa budú používať nákladné vozidlá s väčšou nosnosťou), plánované odvozy tuhého hnoja (min. 2× ročne) a sezónne práce (žatva, senáž). Ustajnené zvieratá produkujú hluk nízkej intenzity.

Vibrácie

V rámci samotnej navrhovanej činnosti sa nepredpokladá zdroj vibrácií.

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Hluk a vibrácie
Vzhľadom na charakter činnosti nepredpokladáme významný nárast hlukovej záťaže počas prevádzky. V prípade, že sa navrhovaná činnosť nebude realizovať nedôjde k zmene hlukovej záťaže.	

IV.2.5 Žiarenie a iné fyzikálne polia

V rámci navrhovanej činnosti nebudú používané alebo inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom intenzívneho elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia.

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Žiarenie a iné fyzikálne polia
Vzhľadom na popísaný stav nepredpokladáme vznik žiarenia, resp. iných fyzikálnych polí.	

IV.2.6 Zápach a iné výstupy

Zdrojom zápachu v prevádzke strediska bude NH_3 , ktorý vzniká rozkladom trusu a následne uniká odparovaním do ovzdušia. Amoniak je ľahší ako vzduch, za normálnych podmienok teda stúpa do atmosféry, avšak za daždivého počasia alebo v dôsledku inverzií sa kumuluje pri zemi. Je to bezfarebný jedovatý plyn charakteristického štiplavého zápachu.

Technika chovu a manipulácia s trusom a podstielkou by pri navrhovanom chove vzhľadom na deklarované postupy a následný odvoz nemali znamenať významné zdroje zápachu.

Množstvo metabolizovaného dusíka (a následnú tvorbu NH_3) zvieratami ovplyvňuje zloženie krmných zmesí. V praxi sa uplatňuje aj množstvo chemických prípravkov, ktoré menia pH podstielky, alebo viažu NH_3 . K ďalším spôsobom redukcie škodlivých plynov a ich emisií patrí:

- skrmovanie krmív s nízkym obsahom N, pričom dôjde k poklesu koncentrácie močoviny v moči,
- zväčšenie hĺbky a zmenšenie povrchovej plochy, z ktorej sa emisie uvoľňujú,

Pri splnení aspoň niektorých z týchto opatrení bude zabezpečená eliminácia zdroja zápachu, ktorý sa môže v malej miere prejavovať v bezprostrednej blízkosti chovných hál a predovšetkým v ich interiéri.

V rámci tejto problematiky je potrebné dodať, že v súčasnej legislatíve SR žiadne emisné ani imisné limity pre zápachujúce látky nie sú ustanovené. Miera zápachu sa najčastejšie vyjadruje pomocou

jednotky zápachu (OU_E/m^3). Je to jednotka merania koncentrácie zápachu a v Európskej únii sa definuje nasledovne:

Jedna OU_E (European Odour Unit) predstavuje množstvo aromatizujúcich látok, ktoré sa pri štandardných podmienkach odparujú do jedného kubického metra neutrálneho plynu a vyvolávajú fyziologickú odpoveď u skupiny špeciálne vyškolených osôb, ktoré spĺňajú vopred určené kritériá opakovateľnosti a presnosti. Táto odpoveď (prah detekcie) zodpovedá fyziologickej odpovedi vyvolanej 1 EROM (ide o európsku referenčnú mieru zápachu).

Hmotnosť 1 EROM zodpovedá 123 μg n-butanolu. Subjekty sú štandardizované na n-butanol, ktorý je referenčným materiálom. 1 EROM $\equiv$ 123 μg n-butanolu $\equiv$ 1 OU_E pre zmes zapáchajúcich látok.

Zapáchajúce látky nie sú vo všeobecnosti spájané s negatívnymi účinkami na ľudské zdravie, avšak ich účinky sú často spojené s podráždením očí a bolesťami hlavy, predovšetkým pri expozícii vyšším koncentráciám týchto látok. Pri koncentrácii pachových látok 1 OU_E/m^3 50% respondentov môže takýto zápach vnímať, avšak nemôže byť jednoznačne rozpoznaný (identifikovaný). V literatúre uvádzaná koncentrácia zapáchajúcich látok, kedy môže byť pach identifikovaný, sa pohybuje na úrovni 5 OU_E/m^3 v závislosti od hedonického tónu. Koncentrácia >5 OU_E/m^3 môže byť pri dlhodobej expozícii obťažujúca. V niektorých krajinách EÚ sú do legislatívy implementované pachové imisné limity napr. Dánsko a Nórsko (5-10 OU_E/m^3), Holandsko (5 OU_E/m^3) a Maďarsko (3 OU_E/m^3)¹.

Zhodnotenie realizačný a nulový variant:	Zápach a iné výstupy
Navrhovaná činnosť bude miernym zdrojom zápachu. Realizačný variant je v tomto prípade miernym zhoršením oproti nulovému variantu nakoľko sa zvýši počet zvierat.	

IV.2.7 Doplnujúce údaje

Nie sú.

IV.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Hodnotenie vplyvov činnosti na životné prostredie vychádza z identifikácie ovplyvnenia jednotlivých zložiek životného prostredia v dôsledku pôsobenia vstupov a výstupov navrhovanej činnosti. Cieľom špecifikácie predpokladaných vplyvov na prvky prírodného, krajinného a socioekonomického prostredia je podchytenie tých vplyvov, ktoré by závažným spôsobom zmenili existujúcu kvalitu životného prostredia v negatívnom smere.

Pri komplexnom hodnotení jednotlivých vplyvov pre účely tohto zámeru činnosti využijeme ohodnotenie významnosti a charakteru (pozitívny – negatívny) vplyvov podľa nasledovnej stupnice:

- 0 – prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv
- 1 – málo významný nepriaznivý vplyv, malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu

¹ Cseh M. et al. 2010. Odor setback distance calculations around animal farms and solid waste landfills. In *Quarterly Journal of the Hungarian Meteorological Service*. Vol. 114. No. 4, pp.303-318.

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA		
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie		marec 2026

- 2 – málo významný nepriaznivý vplyv, väčšieho kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu, ktorý môže byť zmiernený ochrannými opatreniami
- 3 – významný nepriaznivý vplyv malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu
- 4 – významný nepriaznivý vplyv väčšieho kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu, ktorý môže byť zmiernený ochrannými opatreniami
- 5 – veľmi významný nepriaznivý vplyv veľkého kvantitatívneho územného alebo časového rozsahu, alebo menšieho kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu, ale nezmierniteľný ochrannými opatreniami
- +1 – málo významný priaznivý vplyv, malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu
- +2 – málo významný priaznivý vplyv, väčšieho kvantitatívneho rozsahu, dlhodobejšieho charakteru alebo s pôsobením na väčšom území
- +3 – významný priaznivý vplyv malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu
- +4 – významný priaznivý vplyv väčšieho kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu,
- +5 – veľmi významný priaznivý vplyv veľkého kvantitatívneho územného alebo časového rozsahu

V tabuľkách nižšie je k dispozícii porovnanie jednotlivých variantov navrhovanej činnosti prostredníctvom uvedenej stupnice pre všetky riešené varianty:

- **realizačný variant** – spočíva v realizácii navrhovanej činnosti
- **nulový variant** – reprezentuje stav, kedy by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti, nepredpokladáme významné negatívne vplyvy spôsobujúce negatívnu zmenu kvality životného prostredia alebo zdravotného stavu obyvateľstva dotknutého územia a jeho širšieho okolia.

IV.3.1 Vplyvy na obyvateľstvo

Dotknuté obyvateľstvo

Vplyvy na obyvateľstvo budú determinované najmä zápachom a hlukom. Pri technológii hlbkej podstielky bez tvorby močovky/hnojovky sa očakávajú len krátkodobé pachové epizódy viazané najmä na vyhrňovanie a nakládku tuhého hnoja (min. 2× ročne) a na otváranie senáže. Vo vzdialenosti 300 m budú tieto podnety spravidla nevýznamné až nepostrehnuteľné. Hluk pochádza najmä z technologického dojenia, z vnútroareálových presunov mechanizácie, týždenného zásobovania krmivami a sezónnych prác (senáž, žatva), ide o denné, epizodické činnosti, ktoré pri uvedených vzdialenostiach a organizačných opatreniach (denný režim, údržba spevnených plôch, obmedzenie rýchlostí) nepredstavujú významné zaťaženie. Celkovo sa vplyvy na obyvateľstvo hodnotia ako malé až zanedbateľné, s možnosťou ojedinelého krátkeho vnímania zápachu v okolí najbližšieho domu, bez merateľného dopadu na kvalitu života v intraviláne obce. Chov je v lokalite dlhodobo prítomný, aktuálne len v menšom rozsahu, takže miestny ľud je na takéto podnety zvyknutí a vníma ich ako súčasť vidieckeho charakteru prostredia. Modernizácia strediska a rozšírenie chovu nevytvorí nové pracovné miesta, zostáva zachovaný stabilný súčasný počet štyroch zamestnancov, ktorý plnohodnotne pokryje potreby prevádzky.

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA		
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026	

Tabuľka 4 Komplexné posúdenie významnosti vplyvu na obyvateľstvo

Vplyv	Hodnotenie					
	Nulový variant			Realizačný variant		
	-	0	+	-	0	+
Vplyv hluku na obyvateľstvo		0			0	
Vplyv zápachu na obyvateľstvo		0		1		
Vplyv dopravy na obyvateľstvo		0			0	
Vplyv emisií na obyvateľstvo		0			0	
Vplyv na zamestnanosť		0			0	

Legenda:

0 – prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

-1 – málo významný nepriaznivý vplyv, malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu

IV.3.2 Vplyvy na horninové prostredie a pôdu

Nakoľko ide o modernizáciu a rozšírenie existujúcej činnosti, nebude potrebný žiaden nový záber poľnohospodárskej pôdy či lesného pozemku nakoľko dojárň a hnojisko budú vybudované na pozemkoch označených ako „zastavaná plocha, nádvorie“. Modernizácia strediska ani rozšírenie chovu oviec pri ustajnení na hlbokkej podstielke nepredstavuje priamy zásah do horninového prostredia. Možné vplyvy sa viažu najmä na pôdy v areáli a na poľnohospodárske pozemky, kde sa aplikuje tuhý hnoj. Kľúčovými rizikami sú lokálne zhutnenie pôd prejazdmi techniky a poľnohospodárskych súprav, povrchová erózia na svahoch pri nevhodnom termíne prác, a živinové zaťaženie pôd (dusík, fosfor) s potenciálom splachu do povrchových vôd alebo vyplavovania dusičnanov do podzemných vôd pri nadmerných dávkach či aplikácii na zamrznutú/premočenú pôdu. Technológia hlbokkej podstielky bez mokrych oplachov výrazne znižuje riziko tvorby znečistených vôd a únikov do podlažia. Exkrementy sú viazané v tuhom hnoji, manipulácia prebieha na spevnených, spádovaných plochách a zrážkové vody sú odvedené mimo zóny chovu. Negatívnym javom môže byť aj utlačanie pôd na dvorových plochách a prístupových trasách, prípadne sezónna prašnosť pri suchu. Vplyvy sa minimalizujú dodržiavaním dobrej poľnohospodárskej praxe ako aplikácia hnoja v agrotechnických termínoch a v dávkach podľa potreby plodín, zákaz aplikácie v ochranných pásmach a na zamrznutej/premočenej pôde, udržiavanie vegetačného pokryvu a protieróznych pásov na svahoch, kontrola odvodnenia a spádovania manipulačných plôch, riadenie dopravy po vyznačených trasách (kontrolovaný pojazd, primeraný tlak na pôdu), priebežné dopĺňanie suchej podstielky a pravidelné čistenie areálu. Pri týchto opatreniach ostávajú vplyvy rozšíreného chovu na pôdy a horninové prostredie lokálne, nízkej až minimálnej významnosti a dobre manažovateľné, bez očakávaných trvalých negatívnych následkov.

Tabuľka 5 Komplexné posúdenie významnosti vplyvov na horninové prostredie

Vplyv	Hodnotenie					
	Nulový variant			Realizačný variant		
	-	0	+	-	0	+
Znečistenie horninového prostredia / potenciál znečistenia horninového prostredia		0			0	
Znečistenie pôdy/ potenciál znečistenia pôdy		0			0	
Záber pôdy		0			0	

Legenda:

0 – prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

IV.3.3 Vplyvy na ovzdušie

Navrhovaná činnosť bude mať prakticky nevýznamný alebo málo významný nepriaznivý prevažne lokálny vplyv na ovzdušie. Dotknuté územie má vidiecky charakter a z hľadiska kategorizácie zdrojov znečistenia ovzdušia je chov oviec aj navrhovaná kotolňa na drevo posudzovaná ako malý zdroj znečistenia ovzdušia. Kotel bude spaľovať palivové drevo a vzhľadom na nízky inštalovaný výkon (malý zdroj), sezónnu prevádzku a dodržiavanie zásad správnej prevádzky (vhodné palivo, pravidelná údržba) sa neočakáva významný nepriaznivý vplyv na kvalitu ovzdušia v okolí.

Počas výstavby sa predpokladá iba dočasné zvýšenie prašnosti a emisií z výfukových plynov stavebných mechanizmov a dopravy, a to najmä v areáli strediska a na prístupových komunikáciách. Tieto vplyvy budú časovo obmedzené na obdobie realizácie stavebných prác a pri dodržaní bežných organizačných opatrení (udržiavanie čistoty komunikácií, obmedzenie rýchlosti, zvlhčovanie prašných plôch v suchom období, technická spôsobilosť mechanizmov) sa neočakáva ich významnejší dosah na okolie.

V prevádzke budú vplyvy na ovzdušie súvisieť najmä s difúznymi emisiami typickými pre živočíšnu výrobu (najmä amoniak a pachové látky) a s manipuláciou s tuhým maštalným hnojom. Keďže technológia chovu je založená na ustajnení na podstielke s tvorbou tuhého hnoja a s prirodzeným vetraním objektov, predpokladá sa rozptyl emisií v priestore bez výraznej koncentrácie v jednom mieste; zvýšená intenzita zápachu a prašnosti môže krátkodobo vzniknúť najmä pri vyhrňovaní a odvoze hnoja a pri manipulácii s krmivami. Samostatným bodovým zdrojom budú emisie z kotolne na spaľovanie dreva pre vykurovanie dojárne a sociálnych priestorov, pričom pri použití vhodného paliva a pravidelnej údržbe zariadenia sa nepredpokladá významný vplyv na kvalitu ovzdušia mimo areálu.

Tabuľka 6 Komplexné zhodnotenie vplyvu na ovzdušie

Vplyv	Hodnotenie					
	Nulový variant			Realizačný variant		
	-	0	+	-	0	+
Vplyv na ovzdušie		0			0	

Legenda:

0 – prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

IV.3.4 Vplyvy na vodné pomery

Navrhovaná činnosť modernizácie strediska s chovom oviec je riešená na hlbokkej podstielke, takže v samotných maštaliach nevznikajú technologické odpadové vody. Odpadové vody však budú vznikať z oplachov a sanitácie v dojárni (spolu so splaškovými vodami zo sociálneho zázemia) a budú zachytávané v nepriepustnej žumpe s pravidelným odvozom na ČOV, čím sa vylúči ich priamy kontakt s horninovým prostredím a vodami. Spotreba vody stúpne v dôsledku napájania zvierat z obecného vodovodu, avšak ide o hygienicky nezávadné využitie bez tvorby znečistených odtokov. Napájacie žľaby a vnútorné rozvody budú udržiavané s protimrazovou ochranou, aby sa predišlo stratám a lokálnemu prevlhčovaniu podložia. Zrážkové vody zo striech a spevnených plôch sú bezpečne odvedené mimo zón chovu. Manipulačné plochy na vyhrňovanie a nakládku hnoja sú spevnené a spádované tak, aby sa minimalizoval kontakt dažďovej vody s podstielkou a znížilo riziko

vzniku znečistených povrchových splachov. Exkrementy sú viazané v tuhom maštaľnom hnoji bez tvorby močovky či hnojovky. Manipulácia s hnojom a transport bude prebiehať organizovane, v krátkom čase a tak, aby sa minimalizovalo znečistenie areálu. Aplikácia hnoja na poľnohospodársku pôdu sa bude vykonávať v agrotechnických termínoch, v primeraných dávkach podľa potreby plodín a mimo zamrznutej či premočenej pôdy, ako aj mimo ochranných pásiem vodných zdrojov, aby sa zabránilo vyplavovaniu dusičnanov a fosforu a nežiadúcemu splachu do recipientov. Vnútroareálová doprava je vedená po určených trasách a prípadné úniky prevádzkových kvapalín z mechanizácie sú riešené pripravenými sorbentmi a havarijnými opatreniami. Pri dodržaní uvedených technických a organizačných opatrení sa vplyvy navrhovanej činnosti na vodné pomery hodnotia ako lokálne, nízkej významnosti a dobre manažovateľné, bez očakávaného negatívneho vplyvu na kvalitu alebo režim povrchových a podzemných vôd.

Tabuľka 7 Komplexné zhodnotenie vplyvu na vodné pomery

Vplyv	Hodnotenie					
	Nulový variant			Realizačný variant		
	-	0	+	-	0	+
Vplyv na vodné pomery		0			0	

Legenda:

0 – prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

IV.3.5 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Pri realizácii navrhovanej činnosti bude zachovaná vegetácia v čo najväčšom možnom rozsahu a zásahy zostanú viazané na existujúci hospodársky areál s dlhodobým poľnohospodárskym využitím. Územie je človekom pozmenené, bez jadrových prírodných biotopov; druhové zloženie fauny a flóry zodpovedá bežnej vidieckej krajine. Počas prevádzky sa neočakávajú významné negatívne vplyvy na biotu: ustajnenie je vnútorné, bez mokrých oplachov a bez nepretržitých vonkajších hlukových či svetelných zdrojov. Krátkodobé a lokálne rušenie môže vzniknúť pri týždennom zásobovaní krmivami a pri plánovaných odvozoch tuhého hnoja (min. 2× ročne), čo môže dočasne vytlačiť bežné synantropné druhy (vtáctvo otvorenej krajiny, drobné cicavce) do priľahlých polí a lúk. Vplyv na flóru v okolí sa nepredpokladá, keďže manipulačné plochy sú spevnené, zrážkové vody odvedené mimo zón chovu a skladovanie krmív (najmä senáže) je zakryté a tesné, čím sa obmedzí lákanie synantropnej fauny a šírenie invázných rastlín. Pozitívne príspevky spočívajú v udržiavaní okrajovej zelene a trávnych plôch (mozaikové kosenie mimo hniezdneho obdobia), čo podporuje opel'ovače a bežnú biodiverzitu nelesných biotopov. Pri dodržaní biosekurity a riadnej likvidácie vedľajších živočíšnych produktov hodnotíme vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy ako malé až zanedbateľné, územne obmedzené a časovo epizodické.

Tabuľka 8 Komplexné posúdenie významnosti vplyvov na flóru, faunu a ich biotopy

Vplyv	Hodnotenie					
	Nulový variant			Realizačný variant		
	-	0	+	-	0	+
Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy		0			0	

Legenda:

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA		
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026	

0 – prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

IV.3.6 Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Štruktúra krajiny, využívanie krajiny, scenéria krajiny

Navrhovaná činnosť nadväzuje na existujúce poľnohospodárske využívanie územia a prebieha v rámci hospodárskeho areálu obklopeného lúkami a ornou pôdou. Štruktúra a funkčné využívanie krajiny sa nemení – zostáva agrárne, bez potreby meniť krajinné prvky či migračné prepojenia. Nevyžaduje sa výrub porastov ani zriaďovanie nových líniových alebo výškových dominant; vizuálny charakter zostáva vidiecky, s nízkou stavebnou mierkou.

Z hľadiska krajinného obrazu sa očakávajú iba dočasné a málo významné vplyvy spojené s epizodickým zhromaždením materiálov (krmivá, podstielka) a logistickými operáciami (zásobovanie, odvoz hnoja). Tieto javy sú krátkodobé, viazané na denný režim a odohrávajú sa v rámci areálu, ktorý je v krajine dlhodobo prítomný. Udržiavanie spevnených plôch, poriadku a okrajovej vegetácie (vetrolamové a tieniace pásy) zabezpečí vizuálne čisté hranice areálu a plynulé nadviazanie na okolité plochy.

Ekologická stabilita a ochrana krajiny

Navrhovaná činnosť, realizovaná v rámci existujúceho poľnohospodárskeho areálu, nebude mať za následok zníženie ekologickej stability krajiny. Vybudovanie dojárne sa uskutoční v dlhodobo využívanom území bez záberu chránených prírodných biotopov ani hodnotných prírodných prvkov. Technologické riešenie chov na hlbokú podstielku v maštaliach zamedzuje vznik technologických odpadových vôd. Odpadové vody budú produkované len pri oplachoch a sanitácii v dojárni a zo sociálneho zázemia, pričom budú bezpečne zachytávané v nepriepustnej žumpe a pravidelne odvážané na čistenie, čím sa vylučuje ich negatívny vplyv na pôdu a vodné prostredie. Spevnené a spádované vnútroareálové plochy, riadené odvádzanie zrážkových vôd a manipulácia s tuhým hnojom výlučne na čistiteľných plochách prispievajú k ochrane okolitého prostredia a minimalizujú riziká pre okolité ekosystémy. Z hľadiska ochrany krajiny ide o činnosť kompatibilnú s charakterom územia a s nízkou mierou zásahu, ktorá pri dôslednom dodržiavaní navrhnutých technických a organizačných opatrení zachováva, prípadne mierne podporuje ekologické funkcie územia.

Tabuľka 9 Komplexné posúdenie významnosti vplyvov na krajinu

Vplyv	Hodnotenie					
	Nulový variant			Realizačný variant		
	-	0	+	-	0	+
Vplyvy na štruktúru krajiny		0			0	
Vplyvy na ekologickú stabilitu krajiny		0			0	
Vplyv na scenériu		0			0	

Legenda:

0 – prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

IV.3.7 Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Navrhovaná činnosť prebieha v existujúcom poľnohospodárskom areáli v ochrannom pásme, kde platí ochrana 2. stupňa, mimo území sústavy Natura 2000 a Ramsarských oblastí. Charakter prevádzky

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA		
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026	

nevytvára priamy ani významný nepriamy tlak na predmet a ciele ochrany chránených území v širšom okolí. Potenciálne rušivé vplyvy (krátkodobý hluk zásobovania, ojedinelé pachové špičky pri odvoze hnoja) sú lokálne, krátkodobé a priestorovo viazané na areál s rastúcou vzdialenosťou rýchlo zanikajú a neovplyvňujú stav biotopov ani populácií chránených druhov.

Tabuľka 10 Komplexné posúdenie významnosti vplyvov na chránené územia a ich ochranné pásma

Vplyv	Hodnotenie					
	Nulový variant			Realizačný variant		
	-	0	+	-	0	+
Vplyv na chránené územia a ich ochranné pásma		0			0	

Legenda:

0 – prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

IV.3.8 Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Navrhovaná činnosť má poľnohospodársky charakter a prebieha v existujúcom hospodárskom areáli, takže je plne kompatibilná s funkčným využitím územia. Nevyžaduje zmenu územnoplánovacieho určenia, nemení charakter krajiny ani neobmedzuje susedné pozemky.

IV.3.9 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Vplyv navrhovanej činnosti na kultúrne a historické pamiatky sa neočakáva.

IV.3.10 Vplyvy na archeologické náleziská

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na známe archeologické náleziská.

IV.3.11 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na riešenom území sa paleontologické náleziská ani významné geologické lokality nenachádzajú. Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.

IV.3.12 Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (napr. miestne tradície)

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

Tabuľka 11 Komplexné posúdenie významnosti vplyvov na urbánny komplex a využívanie zeme, kultúrne a historické pamiatky, archeologické a paleontologické náleziská a kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

Vplyv	Hodnotenie					
	Nulový variant			Realizačný variant		
	-	0	+	-	0	+
Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme		0				2
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky		0			0	
Vplyvy na archeologické náleziská		0			0	
Vplyvy na paleontologické náleziská		0			0	

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA		
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026	

Vplyv	Hodnotenie					
	Nulový variant			Realizačný variant		
	-	0	+	-	0	+
Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy		0			0	

Legenda:

0 – prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

+2 – málo významný priaznivý vplyv, väčšieho kvantitatívneho rozsahu, dlhodobejšieho charakteru alebo s pôsobením na väčšom území

IV.3.13 Iné vplyvy

Modernizácia strediska s chovom oviec má pre územie aj pre Slovensko jednoznačne pozitívny prínos a to zvýšenie potravinovej a surovinovej sebestačnosti (mlieko a mliečne výrobky, mäso, vlna), diverzifikovanie poľnohospodárskej produkcie v horsko-podhorských oblastiach a podpora zamestnanosti. Stabilný, profesionálne riadený chov zároveň prispieva k udržiavaniu krajiny (extenzívna pastva, mozaikovitý ráz územia) a k lepšiemu zachytávaniu živín v pôde prostredníctvom kontrolovaného hnojenia tuhým hnojom. Tento zámer je v súlade s cieľmi štátu a EÚ. Strategický plán SPP 2023–2027 prináša vyššie platby pre chovateľov a viaczložkovú podporu pre ovce a kozy, pričom agrozozort počíta s navýšením podpory a s nástrojmi na dobré životné podmienky zvierat, pastevný chov a udržanie ohrozených plemien oviec a kôz. Okrem viazaných platieb z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu sú dostupné aj opatrenia z EPFRV a prechodná vnútroštátna pomoc zo štátneho rozpočtu. Takto nastavené politiky motivujú k stabilizácii a rozvoju chovov, čo priamo podporuje deklarovaný cieľ zvýšiť sebestačnosť SR v komoditách ovčieho sektora. Prevádzka je navrhnutá v súlade s platnými požiadavkami na welfare zvierat, hygienu a ochranu životného prostredia (organizácia nakladania s hnojom, ochrana vôd, minimalizácia emisií a pachov). Dodržiavanie týchto štandardov spolu s modernou organizáciou práce zabezpečí, že environmentálne vplyvy zostanú nízke, zatiaľ čo ekonomické a spoločenské benefity: sebestačnosť, kvalita produktov a udržateľný vidiek, budú výrazné.

Tabuľka 12 Komplexné posúdenie významnosti vplyvov v oblasti hospodárstva

Vplyv	Hodnotenie					
	Nulový variant			Realizačný variant		
	-	0	+	-	0	+
Príspevok k plneniu environmentálnych cieľov SR a EÚ		0				2

Legenda:

0 – prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

+2 – málo významný priaznivý vplyv, väčšieho kvantitatívneho rozsahu, dlhodobejšieho charakteru alebo s pôsobením na väčšom území

IV.3.14 Priestorová syntéza vplyvov činnosti v území

Z priestorového hľadiska možno jednotlivé vplyvy zoradiť podľa ich priestorového dosahu, respektíve plochy územia zasiahnutého daným vplyvom. Od vplyvov s dosahom na veľkú časť územia Slovenskej republiky až po vplyvy lokálne obmedzené na samotný areál navrhovanej činnosti. Z priestorového hľadiska môže byť ďalej charakter vplyvu bodový, líniový alebo plošný. Vzhľadom na charakter činnosti sa nepredpokladá významný prejav negatívnych vplyvov (tzn. hluk, vibrácie,

emisie prašnosti) na kvalite a pohode života obyvateľov dotknutej obce, ktorý by presahoval jestvujúci stav.

IV.4 Hodnotenie zdravotných rizík

Zdravotné riziká na úrovni pracovníkov podieľajúcich sa na prevádzke súvisia predovšetkým s organizáciou prác a dodržiavaním podmienok pracovnej disciplíny. Obyvatelia žijúci v priľahlých častiach situovaných v blízkom, ako aj v širšom okolí dotknutého územia budú krátkodobo ovplyvnení malým zvýšením hladiny hluku v dôsledku nárastu intenzity automobilovej dopravy (nákladné vozidlá). Uvedené vplyvy možno vzhľadom ku charakteru a rozsahu navrhovanej činnosti považovať za málo významné. Realizácia navrhovanej činnosti nepredpokladá negatívny vplyv na oblasť zdravotného stavu dotknutého obyvateľstva. Jedinými možnými aspektmi sú v tomto ohľade nárast intenzity nákladnej dopravy a s tým súvisiaci alikvotný nárast hlukovej záťaže a vibrácií, prípadne emisií exhalátov výfukových plynov spaľovacích motorov vozidiel. Predpokladaný nárast intenzity dopravy súvisiaci s navrhovanou činnosťou však nie je na úrovni, ktorá by mohla spôsobiť zdravotné komplikácie. Pri preprave však bude nevyhnutné rešpektovať max. nosnosť prepravných vozidiel, využívať výhradne vozidlá vyhovujúceho technického stavu a striktne rešpektovať hodiny nočného klúdu. Navrhovaná činnosť počas prevádzky nebude mať vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

Tabuľka 13 Komplexné posúdenie významnosti vplyvu zdravotných rizík

Vplyv	Hodnotenie					
	Nulový variant			Realizačný variant		
	-	0	+	-	0	+
Zdravotné riziká		0			0	

Legenda:

0 – prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv

IV.5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Priamo dotknuté pozemky sú súčasťou ochranného pásma podľa zákona č. 543/2002 Z. z., avšak neležia v územiach európskeho významu ani v území sústavy Natura 2000. Predmetná činnosť prebieha v existujúcom poľnohospodárskom areáli bez záberu jadrových biotopov a nenavrhuje sa odlesnenie, zásahy do vodných tokov ani úpravy mokradí. Očakávané vplyvy na biodiverzitu sú preto malé až zanedbateľné, lokálne a časovo epizodické.

IV.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Komplexné posúdenie variantov navrhovanej činnosti v nasledujúcej kapitole vychádza z informácií, ktoré boli uvedené v predchádzajúcich kapitolách, v rámci ktorých boli pre jednotlivé identifikované vplyvy navrhovanej činnosti priradené hodnoty odhaducích významnosti na základe vykonaného posudzovania vplyvov na životné prostredie. Tento odhad významnosti vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, vrátane zdravia obyvateľstva bol vykonaný maximálne konzervatívne s cieľom zistenia najnepriaznivejšieho možného stavu a objektívneho porovnania jednotlivých riešení variantov:

- realizačný variant

• **nulový variant**

Bodový systém hodnotenia bol zostavený na základe jednotlivých identifikovaných vplyvov prezentovaných v kapitole IV., ktoré majú rozhodujúci vplyv na navrhovanú činnosť. V rámci každého vplyvu bola k dispozícii hodnotiaci škála od -5 do +5 (bližšie pozri kap. IV.3). Pre jednotlivé varianty bol vykonaný súčet priradených pozitívnych a negatívnych vplyvov podľa hodnotiacej škály. Variant s vyšším číselným súčtom jednotlivých vplyvov (v prípade negatívnych vplyvov predstavuje vyšší súčet číslo bližšie k nule, tzn. napríklad $-5 > -10$) je možné hodnotiť ako optimálny.

Uvedený bodový systém poskytuje možnosť aproximatívneho, absolútneho posúdenia vhodnosti daného variantu vo vzťahu k jednotlivým vybraným vplyvom.

Tabuľka 14 Sumarizácia identifikovaných vplyvov

Vplyv	Hodnotenie					
	Nulový variant			Realizačný variant		
	-	0	+	-	0	+
Vplyv hluku na obyvateľstvo		0			0	
Vplyv zápachu na obyvateľstvo		0		1		
Vplyv dopravy na obyvateľstvo		0			0	
Vplyv emisií na obyvateľstvo		0			0	
Vplyv na zamestnanosť		0			0	
Znečistenie horninového prostredia / potenciál znečistenia horninového prostredia		0			0	
Znečistenie pôdy/ potenciál znečistenia pôdy		0			0	
Záber pôdy		0			0	
Vplyv na ovzdušie		0			0	
Vplyv na emisie skleníkových plynov a zmenu klímy		0			0	
Vplyvy na vodné pomery		0			0	
Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy		0			0	
Vplyv štruktúru krajiny		0			0	
Vplyv na ekologickú stabilitu krajiny		0			0	
Vplyv na scenériu		0			0	
Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma		0			0	
Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme		0				2
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky		0			0	
Vplyvy na archeologické náleziská		0			0	
Vplyvy na paleontologické náleziská		0			0	
Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy		0			0	
Príspevok k plneniu environmentálnych cieľov SR a EÚ		0				2
Zdravotné riziká		0			0	

Na základe súčtu vyššie uvedených priradených hodnôt jednotlivých identifikovaných vplyvov pre riešené varianty navrhovanej činnosti bola zostavená nasledujúca sumárna tabuľka pre porovnanie variantov navrhovanej činnosti.

Tabuľka 15 Celkový súčet hodnôt identifikovaných vplyvov na základe odhadu ich významnosti

	Nulový variant	Realizačný variant
Celkový vplyv (Σ)	0	+3

Na základe vyhodnotenia vplyvov možno konštatovať, že realizačný variant má len zanedbateľné a dobre manažovateľné účinky na životné prostredie aj zdravie obyvateľstva, keďže technológia hlbokjej podstielky nevytvára technologické odpadové vody, manipulácia s tuhým hnojom prebieha na spevnených plochách a logistické činnosti sú epizodické a denného režimu. Modernizácia strediska pritom prináša významné prínosy: zvyšuje potravinovú a surovinovú sebestačnosť Slovenska (mlieko, syry, mäso, vlna), posilňuje stabilitu vidieckej ekonomiky a podporuje udržateľné obhospodarovanie krajiny cez údržbu trávnych porastov a kolobeh živín. Prevádzka je v súlade s požiadavkami na welfare, hygienu a ochranu vôd a ovzdušia, nemení kategorizáciu zdroja (malý zdroj) a očakávané zápachové i hlukové podnety majú lokálny, krátkodobý charakter. Zámer zároveň napĺňa rámec štátnych a európskych politík (SPP 2023–2027) na stabilizáciu živočíšnej výroby a posilnenie odolnosti sektora. V nulovom variante by sa tieto prínosy nenaplnili a kapacity na zvyšovanie sebestačnosti a udržateľného rozvoja vidieka by zostali nevyužívané.

IV.7 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

V rámci navrhovanej činnosti nedôjde k priamym ani nepriamym vplyvom presahujúcim štátne hranice Slovenskej republiky.

IV.8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Všetky súvislosti, ktoré spracovateľ na súčasnej úrovni poznania navrhovanej činnosti i posudzovaného územia očakáva, sú uvedené v kapitole o základných údajoch zámeru a o jeho predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie, ako aj kultúrnych pamiatok.

IV.9 Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Za dodržania všetkých prevádzkových, organizačných, požiarnych a bezpečnostných predpisov by malo byť eliminované riziko navrhovanej činnosti. Potenciálne riziká poškodenia, alebo ohrozenia životného prostredia môžu vzniknúť v dôsledku nasledovných príčin:

- zlyhanie technických opatrení (najmä havárie mechanizmov a dopravných prostriedkov),
- zlyhanie ľudského faktora,
- sabotáže, vlámání a krádeže,
- vonkajšie vplyvy (neovplyvniteľné udalosti),
- prírodné sily (prívalové dažde, povodne, úder blesku, zemetrasenie, ...).

Nehody a havárie môžu mať tieto následky:

- kontaminácia horninového prostredia a podzemnej vody,
- požiar,
- škody na majetku,
- poškodenie zdravia, až smrť.

Väčšina rizík je však na úrovni disciplíny a dodržiavania bezpečnostných zásad, takže prevenciou je predovšetkým osobná úroveň vzdelania a miera zodpovednosti.

IV.10 Opatrenia na zmiernenie vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

IV.10.1 Opatrenia počas prevádzky

Prevádzkové opatrenia vyplývajú predovšetkým z požiadavky dodržania podmienok legislatívy v oblasti ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia a legislatívy Slovenskej republiky, ktorá upravuje podmienky prevádzky priemyselných zariadení s dôrazom na ochranu zdravia ľudí.

Všeobecné opatrenia

- dodržiavanie legislatívnych požiadaviek,
- dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- plnenie požiadaviek NV SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko,
- dôsledne dodržiavať prevádzkové predpisy technologických zariadení, s dôrazom na pravidelnú kontrolu, servis, a tesnosť technologického zariadenia.

Nakladanie s odpadmi

- zabezpečiť zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadov, ktoré vznikajú počas údržby, opráv technických a technologických zariadení Strediska pre chov oviec,
- vznikajúce nebezpečné odpady uskladiť v uzavretých a označených priestoroch a nakladať s nimi v zmysle platnej legislatívy,
- nakladanie s kadávermi, ktoré nie sú považované za odpad, sa vykonáva v súlade s platnou legislatívou.

IV.10.2 Organizačné a prevádzkové opatrenia

Pri užívaní navrhovaných technológií nenavrhuje špecifické organizačné a prevádzkové opatrenia. Vo všeobecnosti je potrebné dodržiavať platné legislatívne požiadavky a zákony, ako aj návody na použitie inštalovaných technologických zariadení a technické normy.

IV.10.3 Iné opatrenia

Medzi iné opatrenia je možné zaradiť štandardné dodržiavanie platných technických, technologických, organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s navrhovaným druhom činnosti.

IV.11 Vyjadrenie k technicko-ekonomickej realizovateľnosti opatrení

Všetky uvádzané technické a technologické opatrenia sú technicky a ekonomicky realizovateľné.

IV.12 Posúdenie očakávaného vývoja územia ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade, že by sa navrhovaná činnosť – modernizácia strediska – nerealizovala, územie by zostalo v rovnakom stave ako v súčasnosti, teda ako bežný hospodársky areál s nižším využitím kapacity a bez možnosti zvýšiť efektivitu produkcie. Takýto stav by znamenal nevyužitý rozvojový potenciál územia

a pokračovanie v súčasnom obmedzenom režime chovu, bez možnosti zlepšenia ekonomickej stability poľnohospodárskeho podniku ani podpory potravinovej sebestačnosti regiónu. Nerealizovaním rozšírenia by nedošlo k napĺňaniu cieľov štátu a Európskej únie v oblasti podpory živočíšnej výroby, udržateľného poľnohospodárstva a rozvoja vidieka, ktoré sú definované v Strategickom pláne Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) 2023 – 2027. Slovenská republika pritom dlhodobo podporuje zvýšenie počtu chovov oviec a kôz ako nástroj zachovania kultúry krajiny, údržby trávnych porastov a diverzifikácie poľnohospodárskej produkcie. Z environmentálneho hľadiska by územie zostalo bez zmeny – bez nových vplyvov, ale aj bez pozitívneho príspevku k udržateľnému obhospodarovaniu krajiny a kolobehu živín. Z uvedeného vyplýva, že nulový variant by znamenal stratu rozvojovej príležitosti, pričom navrhovaná činnosť predstavuje udržateľné, ekologicky prijateľné a spoločensky prospešné riešenie, ktoré podporuje dlhodobé ciele v oblasti poľnohospodárstva a stability vidieckeho priestoru.

IV.13 Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Navrhovaná činnosť leží v katastri obce Muránska Dlhá Lúka, v rámci existujúceho poľnohospodárskeho areálu dlhodobo využívaného na živočíšnu výrobu. Podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie je územie určené na poľnohospodársku výrobu a hospodárske objekty, a teda na činnosti súvisiace s chovom hospodárskych zvierat, spracovaním krmív a skladovaním poľnohospodárskych produktov. Navrhovaná činnosť modernizácia strediska je preto v plnom súlade s funkčným využitím územia a nevyžaduje zmenu územnoplánovacieho určenia. Zámer zároveň rešpektuje všetky limity využitia územia (ochranné pásma vodných tokov, komunikácií, biokoridorov a obytných zón) a nezasahuje do území so špeciálnym režimom ochrany. Areál má zabezpečené dopravné napojenie a využíva existujúcu technickú infraštruktúru, čím sa minimalizuje potreba nových záberov pôdy. V širšom strategickom kontexte je projekt v súlade s cieľmi SPP 2023–2027, Stratégiou rozvoja poľnohospodárstva a vidieka SR a Programom rozvoja vidieka SR, ktoré podporujú stabilizáciu živočíšnej výroby, welfare zvierat a zvyšovanie potravinovej sebestačnosti. Rozšírenie chovu oviec zároveň prispieva k udržiavaniu tradičného hospodárenia v horsko-podhorských regiónoch, k ochrane krajinného rázu a k udržateľnému využívaniu poľnohospodárskej pôdy. Navrhovanú činnosť preto možno považovať za plne súladnú s územnoplánovacou dokumentáciou i strategickými cieľmi SR a EÚ v oblasti poľnohospodárstva, ochrany životného prostredia a rozvoja vidieka.

IV.14 Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

O dotknutom území je v súčasnosti dostatočné množstvo informácií, na základe ktorých môžeme konštatovať, že najdôležitejšie okruhy problémov boli identifikované a riešené, či už existujúcou legislatívou, v samotnom technickom riešení navrhovanej činnosti, alebo navrhovanými zmierňovacími opatreniami. Posudzovanie navrhovanej činnosti teda navrhujeme ukončiť vydaním záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania.

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie

V.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Navrhovaná činnosť je v rámci predkladanej environmentálnej dokumentácie posudzovaná v jednom realizačnom variante, pričom obsahuje nulový variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala. Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti identifikované v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie pri dodržaní navrhovaných opatrení nedosahujú parametre, ktoré by spôsobili významné zmeny kvality životného prostredia dotknutého územia a jeho širšieho okolia a taktiež nevytvárajú predpoklady pre negatívne ovplyvnenie zdravotného stavu obyvateľov širšieho dotknutého územia.

V.2 Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Vzhľadom na výsledky bodového hodnotenia jednotlivých identifikovaných vplyvov navrhovanej činnosti, ktoré bolo vykonané v kapitole IV.6 za optimálny variant navrhovanej činnosti z pohľadu prírodného prostredia, zdravia obyvateľstva ale aj ekonomických a hospodárskych faktorov hodnotíme podľa v súčasnosti známych informácií **realizačný variant**.

V.3 Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu.

Na základe informácií uvedených v predchádzajúcich kapitolách považujeme modernizáciu strediska v predkladanom realizačnom variante za environmentálne prijateľné a z hľadiska vplyvov na životné prostredie aj na obyvateľstvo za realizovateľné. Navrhnuté technicko-organizačné opatrenia (hlboká podstielka bez mokrých oplachov, manipulácia s tuhým hnojom na spevnených plochách, riadené odvádzanie zrážkových vôd, denný režim logistiky, biosekurita) sú zároveň technicko-ekonomicky vykonateľné. Nulový variant predstavuje stav bez rozšírenia kapacity, pri ktorom by sa pozitívne prínosy pre sebestačnosť, vidiecku ekonomiku a kolobeh živín nenaplnili.

Umiestnenie navrhovanej činnosti je opodstatnené:

- prebieha v existujúcom poľnohospodárskom areáli s napojením na infraštruktúru,
- bez záberu jadrových prírodných biotopov,
- s napojením na rozvod vody a električky.

Modernizácia zhodnocuje potenciál územia bez významného vplyvu na zložky životného prostredia, je v súlade s požiadavkami welfare, hygieny a ochrany vôd a ovzdušia a nemení kategorizáciu zdroja (zostáva malý zdroj podľa Vyhlášky 248/2023).

V porovnaní s nulovým variantom realizácia prinesie najmä: zvýšenie potravinovej a surovinovej sebestačnosti (mlieko, mliečne výrobky, mäso, vlna), stabilizáciu vidieckej ekonomiky a udržateľné obhospodarovanie krajiny (údržba trávnych porastov, návrat živín prostredníctvom tuhého hnoja) pri nízkej emisnej stope a bez technologických odpadových vôd. Zámer navrhovanej činnosti je v súlade so strategickými cieľmi SR a EÚ (SPP 2023 – 2027) podporujúcimi rozvoj živočíšnej výroby a dobré životné podmienky zvierat.

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026

VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia

VI.1 Mapové prílohy

- Mapová príloha č. 1 – Situácia širších vzťahov, 1 : 50 000
- Mapová príloha č. 2 – Dotknuté parcely, 1 : 10 000

VI.2 Textové prílohy a dokumentácia

Nie sú.

VII. Doplňujúce informácie k zámeru

VII.1 Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov

- 📖 Bezák, J., 1997: Slovensko – Hodnotenie radónového rizika z geologického podložia miest s počtom obyvateľov nad 10 000 a okresných miest s vysokým a stredným radónovým rizikom – vybrané mestá Slovenskej republiky, orientačný IGP. Archív ŠGÚDŠ – Geofond, Bratislava
- 📖 Drdoš, J., Miklós, L., Kozová, M., Urbánek, J., 1995: Základy krajinného plánovania, TU vo Zvolene
- 📖 Fytogeografické členenie Slovenska, Slovenský úrad geodézie a kartografie, Futák J., SAV BA, 1980
- 📖 Geobotanická mapa ČSSR, Veda, SAV BA, Michalko J. a kol., 1986
- 📖 Geochemický atlas Slovenska, Časť I: Podzemné vody, MŽP SR, geologická služba SR, Rapant S. a kol., 1996
- 📖 Hodnotenie kvality ovzdušia v Slovenskej republike, SHMÚ
- 📖 Hydrologická ročenka SHMÚ 2000
- 📖 Katalóg biotopov Slovenska, DAPHNE – inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, Stanová V., Valachovič M., 2002
- 📖 Kolektív, 1991: Klimatické pomery na Slovensku. Zborník prác SHMÚ č.33, Alfa, Bratislava
- 📖 Kozová, M. – Drdoš, J. – Pavličková, K. – Úradníček, Š. – Húsková, V. a kol., 1996: Posudzovanie vplyvov na životné prostredie. EIA (Environmental Impact Assessment). II. diel. Komentár ku krokom posudzovania vplyvov činností. ŠEVT Bratislava, 183 strán
- 📖 LAPIN, FAŠKO, MELO, ŠŤASTNÝ, TOMLAIN IN MIKLÓS ET AL., 2002
- 📖 Mahel' M., et.al., 1967: Regionálna geológia Slovenska
- 📖 Martinovský, J. a kol., 1987: Kľúč na určovanie rastlín. Register vedeckých názvov rastlín. SPN Bratislava
- 📖 Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Základné geomorfologické členenie SR, SAV Bratislava
- 📖 Michalko, J.(ed.) et al. 1986: Geobotanická mapa ČSSR. Slovenská republika. Veda, Bratislava
- 📖 Miklós, L. a kol., 2002: Atlas krajiny SR. MŽP Bratislava
- 📖 Petrovič, Šoltís, 1986: Teplotné pomery na Slovensku. Zborník prác SHMÚ č.23, Alfa, Bratislava
- 📖 Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečistení v Slovenskej republike
- 📖 Národný zoznam navrhovaných vtáčích území, 2003
- 📖 Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky, MŽP SR, SAŽP,
- 📖 Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, ŠÚ SR
- 📖 Šamaj, Valovič, 1988: Teplotné pomery na Slovensku. Zborník prác SHMÚ č.14, Alfa, Bratislava
- 📖 Úradníček, Š. – Gašparíková, B. - Kozová, M., 1996: Posudzovanie vplyvov na životné prostredie. EIA (Environmental Impact Assessment). I. diel. Zákon s komentárom. ŠEVT Bratislava, 196 strán
- 📖 Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Revúca (2019)

Online zdroje:

- 📖 www.enviro.gov.sk
- 📖 www.pralesy.sk
- 📖 www.enviroportal.sk
- 📖 www.sazp.sk

-  www.statistics.sk
-  www.shmu.sk
-  www.sopsr.sk
-  www.geology.sk
-  www.lesy.sk
-  www.cms.enviroportal.sk
-  www.datacube.statistics.sk
-  www.klimatickainiciativa.sk
-  geoportal.gov.sk
-  www.podnemapy.sk
-  www.air.sk
-  <https://www.muranskadlhaluka.sk/>

Použité právne predpisy:

-  Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
-  Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie
-  Zákon č. 377/2022 Z.z., ktorý sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
-  Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 396/1990 Zb. o uzavretí Dohovoru o mokradiach majúcich medzinárodný význam najmä ako biotopy vodného vtáctva (Ramsarský dohovor).
-  Zákon č. 146/2023 Z. z., ktorý mení a dopĺňa zákon č. 137/2010 Z. z. o ochrane ovzdušia
-  Vyhláška č. 98/2021 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší
-  Vyhláška MŽP SR č. 250/2023 Z.z. o kvalite ovzdušia
-  Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
-  Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch
-  Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje katalóg odpadov
-  NV SR č. 174/2017 Z.z. ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti
-  Zákon 277/2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
-  Vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov
-  Vyhláška MŽP SR č. 549/2007 Z.z. o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií
-  Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
-  Vyhláška MŽP SR č. 200/2018 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd
-  Zákon č. 518/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a o zmene niektorých zákonov
-  Vyhláška MŽP SR č. 170/2021 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026

VII.2 Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

Nie sú.

VII.3 Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

V predloženom zámere sú spracované všetky v súčasnosti dostupné informácie o postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

MODERNIZÁCIA STREDISKA MURÁNSKA DLHÁ LÚKA	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	marec 2026

VIII.Miesto a dátum vypracovania zámeru

Banská Bystrica, marec 2026

IX. Potvrdenie správnosti údajov

IX.1 Spracovatelia zámeru

Riešitelia: Ing. Petra Prlič, PhD.
Ing. Lea Vicianová
INECO, s.r.o., Banská Bystrica

Schválil: Ing. Juraj Musil, PhD., konateľ INECO, s.r.o.

Za údaje technického charakteru zodpovedá navrhovateľ.

Za správnosť údajov environmentálneho charakteru zodpovedá spracovateľ.

IX.2 Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa

Svojim podpisom potvrdzujem, že údaje v zámere obsiahnuté vychádzajú z najnovších poznatkov o stave životného prostredia v posudzovanom území a že žiadna dôležitá skutočnosť, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť životné prostredie nie je vedome opomenutá.

Za spracovateľa

Za navrhovateľa

.....
Ing. Juraj Musil, PhD.
konateľ spoločnosti
INECO, s.r.o.

.....
Ing. Juraj Musil, PhD.
zástupca na základe plnej moci